

Agravista

nr. 2 (286),
28 februarie 2020

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

ACTIVITĂȚI FRUCTUOASE REALIZATE DE CĂTRĂ REȚEAUA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ

3

FEDERAȚIA AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA ESTE UN EXEMPLU DE IMPLICARE ȘI DEVOTAMENT CAUZEI DE PROMOVARE A INTERESELOR PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

5

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA, SCHIMBĂRILE CLIMATICE SOLICITĂ ACȚIUNI ENERGICE DE REABILITARE A SISTEMELOR DE IRIGARE

6

MINISTRUL ION PERJU: „NU VOI MAI TOLERA IRESPONSABILITATEA, NEPROFESIONALISMUL ȘI NEGLIJEȚA ÎN RAMURA SILVICULTURII”

9

MOLDOVA A CÂȘTIGAT PENTRU PRIMA DATĂ 200 DE MILIOANE DE DOLARI DIN EXPORTUL DE FRUCTE ÎN RUSIA ȘI A DEPĂȘIT SERBIA

12

REPUBLICA MOLDOVA A OBȚINUT CELE MAI MULTE MEDALII ÎN CADRUL CONCURSULUI MUNDUS VINI, DINTRE ȚĂRILE DIN EUROPA DE EST

Marea competiție internațională a celor mai buni producători de vinuri – Mundus Vini, a fost una de succes pentru vinificatorii din țară. Moldova a ocupat locul 7 după numărul de medalii, devenind țara din Europa de Est care a obținut cele mai multe medalii – 72.

Republica Moldova a depășit țări celebre producătoare de vinuri precum Argentina (49 medalii), Chile (48), Australia (69), Noua Ze-

landă (29). Dintre vecinii și statele postsovietice s-au remarcat: Georgia – 34 de medalii, Armenia – 20 de medalii, România – 17, Rusia – 14.

Mundus Vini este una dintre cele mai prestigioase competiții mondiale. Degustările se organizează după metoda oarbă, juriul este format din enologi, somelierii de excepție, experți în industria vinului și jurnaliști care scriu despre vin.

Vinurile sunt evaluate la o scară de 100

de puncte de Organizația Internațională a Viticulturii și Vinificației (OIV) și, până în prezent, niciun vin nu a primit numărul maxim de puncte.

Vinurile care obțin 95 sau mai multe puncte obțin Grand Gold, cele care obțin cel puțin 90 de puncte primesc nota Gold, iar cele care obțin cel puțin 85 de puncte – Silver. Nu mai mult de 40% din eșantioanele din fiecare categorie primesc premii.

Vinurile moldovenești au fost apreciate cu 2 medalii – Grand Gold, 35 medalii – Gold și 35 – Silver.

În cea de-a 26-a ediție a Concursului internațional de vin Mundus Vini, au concurat 7.500 de probe din 54 de țări.

Christian Wolf, Director Degustare, MUNDUS VINI: „A fost interesant din nou să vedem cum va fi prezentată noua epocă în bransă. Degustarea de primăvară este un bun indicator al calității vinurilor care vin pe piață. Putem observa doar cifrele și feedback-ul din partea degustătorilor, care indică că nivelul calității a crescut considerabil în acest an. Am fost din nou impresionați pozitiv de vinurile din estul Europei, în special cele prezentate de liderul Moldova”.

268 de experți în vinuri din 54 de țări s-au reunit pe parcursul a șase zile, pentru a evalua aproximativ 7.500 de vinuri din 45 de țări. Competiția s-a desfășurat între 18 și 23 februarie la Neustadt an der Weinstrasse.

Vă puteți abona la ziarul nostru la toate oficiile poștale din țară → 15

AGENDA ȘEDINȚEI CONSILIULUI ADMINISTRATIV FARM: TOTALURI ȘI PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE

Federația Agricoltorilor din Moldova a desfășurat activități de anvergură în 2019, obiectivele de viitor urmărind consolidarea capacităților instituționale și a poziției de instituție-lider în promovarea intereselor producătorilor agricoli din Republica Moldova, a declarat Directorul executiv FARM, doamna Aurelia Bondari, în cadrul ședinței de astăzi a Consiliului Administrativ FARM.

Lucrările ședinței au fost moderate de către Președintele Consiliului Administrativ, Igor Novac, care, la deschidere, a prezentat agenda și obiectivele reuniunii, fiind solicitate sugestii pentru completarea agendei de lucru. A urmat intervenția doam-

nei Aurelia Bondari, care a realizat o trecere în revistă a situației interne, a proiectelor în derulare, fiind discutate, totodată, prestația și capacitățile Organizațiilor Regionale ale FARM. În contextul menționat, a fost abordată și problema acceptării

de noi organizații regionale, prin votul membrilor Consiliului Administrativ fiind cooptate OR Tiraspol și Soroca.

Au urmat discuții pe probleme interne, vizând activitatea și rezervele nevalorificate pe deplin ale

unor Organizații Regionale, alte probleme organizatorice, ședința finalizând cu abordarea subiectului dedicat organizării Adunării Generale și a aniversării a 20-a a Federației Agricoltorilor din Moldova, în luna martie curent.

Pe final, membrii Consiliului Administrativ au delegat bordului republican să prospecteze modalitățile de realizare eficientă a sarcinilor identificate și au decis convocarea următoarei ședințe pentru începutul lunii martie a acestui an.

DIRECTORII EXECUTIVI AI OR FARM S-AU ÎNTÂLNIT LA UN ATELIER DE LUCRU

Directorii executivi ai Organizațiilor Regionale ale Federației Agricoltorilor din Moldova s-au reunit pentru prima dată în anul 2020, în cadrul unui atelier de lucru, la care au fost abordate diverse probleme ce țin de activitatea eficientă a FARM.

În debutul reuniunii, Directorul Executiv FARM, doamna Aurelia Bondari, a prezentat agenda și obiectivele atelierului de lucru, fiind realizată, ulterior, o trecere în revistă a activităților desfășurate de către OR FARM în 2019.

În cadrul discuțiilor, au fost evidențiate plusurile și minusurile în activitatea fiecărei entități, fiind evidențiat faptul că FARM s-a implicat eficient, în 2019, în îmbunătățirea proceselor de dezvoltare rurală. În același context, au fost jalonate obiectivele de viitor ale FARM, în calitate de entitate care a înregistrat o evoluție notabilă, prin implicare în dezvoltarea rurală, prin participare la elaborarea de strategii în vederea unei dezvoltări durabile și prin promovarea, la scară națională și internațională, a intereselor producătorilor agricoli din Moldova.

Plus de cele menționate, participanții la atelier au mai discutat atât subiecte ce țin de potențialul și activitatea OR, alte probleme organizatorice, cât și desfășurarea unor evenimente dedicate aniversării a 20-a a Federației Agricoltorilor din Moldova FARM, care va fi sărbătorită pe 19 martie curent.

Federația Agricoltorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD - 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricoltorilor:

Cantemir (273) 2 28 53

Drochia (252) 2 70 32

Edineț (246) 2 43 84

Fălești (259) 2 29 51

Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57

Orhei (235) 2 49 55

Râșcani (256) 2 45 84

Ungheni (236) 2 34 55

Cahul (299) 2 14 13

Secretarul de Stat, Tatiana NISTORICĂ: "SUNTEM DETERMINAȚI SĂ OFERIM SPRIJIN CRESCĂTORILOR DE SUINE ȘI PĂȘĂRI, TUTUROR INIȚIATIVELOR DE ÎNFIINȚARE A FERMELOR"

Crescătorii de suine și păsări din țară s-au reunit la Chișinău, pe 20 februarie curent, în cadrul unui atelier de lucru, pentru a discuta despre riscurile producerii produselor de origine animală și eficiența economică a fermelor, dar și despre situația creșterii suinelor în spațiul UE în contextul pestei porcine africane. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) a fost reprezentat la eveniment de Secretarul de Stat Tatiana NISTORICĂ.

Oficialul a salutat și a apreciat inițiativa fermierilor de a se reuni pentru a discuta problemele, dar și subiecte concrete ce ar spori dezvoltarea sectorului, menționând, în acest sens, inițiativele MADRM.

„Suntem determinați să oferim sprijin crescătorilor de suine și păsări, tuturor inițiativelor de înființare a fermelor. În context, suntem în proces de definitivare a suplimentului pentru Regulamentul de subvenționare cu scopul de a facilita subvenționarea per cap de animal. De asemenea, purtăm discuții și negocieri cu partenerii de dezvoltare pentru a spori

investițiile în sectorul zootehnic și a dezvolta ferme moderne. Una din prioritățile sectorului este de a asigura necesarul de material biologic pentru popularea fermelor, creșterea și stabilizarea cantitativă și calitativă a producției de carne, precum și echilibrarea balanței dintre veniturile și cheltuielile producătorilor agricoli”, a spus Tatiana NISTORICĂ.

Cu referire la documentul elaborat, Secretarul de Stat, a îndemnat fermierii să își expună opinia despre procesul de subvenționare și conceptul suplimentului

la Regulamentul de subvenționare.

Fermierii au discutat despre situația la zi în sector, provocările cu care se confruntă și riscurile afacerilor în domeniu. De asemenea, ei au realizat un schimb de opinii, experiență și informații, despre situația creșterii suinelor în țările membre ale Uniunii Europene, în contextul pestei porcine africane; despre importanța reducerii utilizării antibioticilor în calitatea produselor și utilizarea acizilor organici drept alternativă.

Totodată, în cadrul discuțiilor s-a vorbit de noile metode de testare a produselor de origine animală, ce au fost acreditate recent la Centrul de Diagnostică Veterinară și care este spectrul de servicii oferite în prezent de instituția nominalizată.

Astfel, Tatiana NISTORICĂ a precizat că: „Au fost acreditate șase metode noi de testare a produselor de origine animală. Aceste metode permit investigarea probelor din produse, în special, carnea de pasăre, ceea ce a lipsit până acum în țara noastră. Astfel, din 31 ianuarie curent, puteți beneficia de servicii extinse în cadrul Centrului”.

Publicație periodică a Federației Agricoltorilor din Moldova | FARM
Agravista

Redactor-șef: Eduard BALAN

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: ebalan@agrofarm.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 75

Tiraj: 3500

ACTIVITĂȚI FRUCTUOASE REALIZATE DE CĂTRE REȚEAUA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ

În perioada 19-20 februarie curent, *Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală a desfășurat o serie de activități ce au vizat obiectivele, strategia și responsabilitățile concrete ale partenerilor Proiectului „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală”, cât și subiecte ce țin de reevaluarea problemelor și priorităților RNDR în contextul actual de ascensiune a politicilor agro-rurale. De asemenea, la ședința Consiliului de Administrare s-a aprobat planul de lucru RNDR 2020, iar doamna Aurelia Bondari a fost aleasă în calitate de Președinte al RNDR, prin votul unanim al membrilor Consiliului.*

Activitățile au debutat pe 19 februarie, planul de lucru pentru 2020, strategia și responsabilitățile partenerilor Proiectului „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală” fiind abordate în cadrul unui atelier de lucru, desfășurat de către Federația Agricoltorilor din Republica Moldova (FARM), cu participarea reprezentanților celorlalte organizații implementatoare – președintele Federației Agricoltorilor „Fermierul”, Ginu Costel Toma (România), Directorul Workshop for Solutions, Zinta Miezanie (Letonia) și reprezentanții Rețelei Naționale LEADER, inclusiv președintele Marina Albu.

Programul de lucru pentru 19 februarie a continuat cu ședința Comitetului de Supraveghere al proiectului „Angajarea societății civile în

îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală”. În cadrul reuniunii au fost discutate sau/și aprobate Raportul de progres al proiectului pentru primul an de activitate, Planul operațional pentru 2020, selecția grupu-

Martin, Delegația Comisiei Europene în Moldova, reprezentată de către Iva Stamenova, Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală și partenerii externi din România și Letonia.

Au mai urmat, pe 20 februarie curent, două

rilor de acțiune locală în calitate de beneficiari ai proiectului, inițiativa de a se alătura rețelei europene PREPARE etc. De asemenea, s-a abordat și subiectul organizării activității grupurilor tematice de lucru și rolul MADRM în implicarea părților interesate. La reuniune au fost invitați membrii Comitetului de Supraveghere, care reprezintă organizațiile partenere ale proiectului, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, reprezentat de către Secretarul de stat Mihail MACHIDON, Agenției pentru Intervenție și Plăți în Agricultură, reprezentată de Liliana

evenimente - un atelier de lucru și ședința Consiliului de Administrare RNDR. În cadrul atelierului de lucru s-a realizat reevaluarea problemelor și priorităților RNDR considerând contextul actual de ascensiune a politicilor agro-rurale, fiind efectuată, totodată, o analiza a implementării planului de acțiuni al guvernului (PAG 2019-2020) pe domeniul Agricultură. Potrivit agendei reuniunii, a fost abordat progresul în realizarea propunerilor înaintate de către RNDR, au fost specificate subiectele pentru activitatea grupelor tematice de lucru, s-a realizat planificarea acțiu-

nilor de advocacy RNDR și s-a elaborat planul de comunicare RNDR pentru promovarea recomandărilor de îmbunătățire a politicilor agro-rurale.

În a doua parte a zilei și-a ținut lucrările Consiliul de Administrare RNDR, la care a fost aprobat Planul de lucru RNDR pentru anul 2020 și a fost ales președintele Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală – doamna Aurelia Bondari. De asemenea, agenda reuniunii a mai inclus discutarea problemelor organizatorice, inclusiv cele ce

țin de procesul de înregistrare al RNDR, precum și aderarea la Rețeaua PREPARE, conferința LEADER etc.

Proiectul „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală” este finanțat de Delegația CE în Moldova și implementat de Federația Agricoltorilor din Moldova FARM, în parteneriat cu Federația Agricoltorilor „Fermierul”, România, „Workshop for Solutions”, Letonia, și Rețeaua națională LEADER din Republica Moldova.

PROIECTUL USAID/APM LANSEAZĂ UN APEL DE GRANTURI PENTRU IMPLEMENTAREA PLANURILOR DE MARKETING LA EXPORT A FRUCTELOR ȘI STRUGURILOR DE MASĂ

Data lansării: 6 februarie 2020
Data încheierii: 16 martie 2020
Data atelierului informativ: 14 februarie 2020

Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova (USAID/APM) lansează un apel de cereri de grant pentru implementarea planurilor de marketing la export

a fructelor și strugurilor de masă, care vor aborda în mod integrat constrângerile din cadrul organizației solicitante, precum infrastructura de producere și post-recoltă, abilitățile personalului, sistemele de management și instrumentele de comunicare de marketing. Activitățile finanțate vor facilita conformarea cu cerințele specifice

ale importatorilor clar identificați din piața Uniunii Europene sau alte piețe netradiționale pentru sectorul horticol al Moldovei și vor contribui la creșterea exporturilor de fructe și struguri de masă către aceste piețe.

Proiectul USAID/APM anticipează acordarea granturilor în valoarea totală de 2,700,000 MDL în cadrul acestei activități, în care beneficiarii selectați vor primi sume individuale între 600,000 MDL și 900,000 MDL. Pentru a demonstra angajamentul față de activitate, solicitantul trebuie să contribuie cu minim 50% din suma totală a activității de grant.

Pentru pachetul complet al aplicației și verificarea întrebărilor/răspunsurilor aceștia Google Drive: https://drive.google.com/drive/folders/1g1JDvOlgDfx_ekukajSbMxvZ5yXFHkGB?fbclid=IwAR2522TsfLUnv901XYsMuV8ttF1b2PdrL31Q9kgLKiLgD7EXrUA-VhEIOUQ

Activitățile ilustrative includ, dar nu se limitează la:

- Investiții în alinierea produsului la cerințele cumpărătorului;
- Adoptarea unor soiuri solicitate de importatorii de pe piețe specifice;
- Procurarea de linii și echipamente specializate pentru ambalarea produselor conform specificațiilor importatorilor, precum „produs ambalat în vrac lăzi egalizate (aceiași greutate)”, „produs ambalat în caserole” sau „produs ambalat în flowpack”;
- Procurarea de instalații și echipamente necesare integrării în sistemele de tip pooling a lăzilor returnabile de plastic (IFCO, Euro-pool etc.).
- Adoptarea de alte tehnologii post-recoltă complementare care pot contribui la sporirea exporturilor de fructe și struguri de masă către piețe și segmente noi, precum pungă MAP, covorașe de absorbție a etilenei, echipamente de înregist-

trare a temperaturii și umidității relative etc.

Activități de elaborare și implementare a instrumentelor de marketing:

- Îmbunătățirea paginilor internet și prezenței pe rețelele sociale;
 - Elaborarea și implementarea unor activități de promovare a vânzării, precum promovare în magazine și participare la promoții;
 - Investiții în resurse umane;
 - Instruirea personalului-cheie responsabil de activitatea de export;
 - Angajarea unor reprezentanți comerciali (sales agent) sau alte forme de prezență activă în piață.
- Mai multe detalii aflați pe pagina Facebook a FARM - https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1620591984772669&id=335748679923679&__tn__=K-R

BANCA MONDIALĂ VA OFERI SUPTOR PENTRU REVITALIZAREA SECTORULUI ZOOTEHNIC DIN ȚARA NOASTRĂ

Banca Mondială va oferi suport pentru revitalizarea sectorului zootehnic din țara noastră prin finanțarea unui Program de dezvoltare a sectorului. Despre acest lucru au discutat în cadrul unei întrevederi ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, cu reprezentanții Băncii Mondiale.

Părțile au dialogat despre situația la zi din sector, prioritățile și necesitățile pentru perioada următoare, dar și despre inițiativa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de a oferi suport fermierilor prin elaborarea unui supliment la Regula-

mentul de subvenționare.

Ministrul Ion PERJU a subliniat că domeniul zootehniei reprezintă o prioritate pe agenda Guvernului și a menționat că: „Suntem hotărâți să readucem la viață sectorul zootehnic din Republica Moldova”.

Reprezentanții Băncii Mondiale au precizat că vor realiza un studiu de analiză și vor oferi suportul necesar pentru elaborarea și promovarea unui Program de dezvoltare durabilă a sectorului, considerând domeniul unul foarte important.

Totodată, în cadrul întrevederii oficialii au făcut o retrospectivă a proiectelor inițiate și dezvoltate în comun.

FEDERAȚIA AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA ESTE UN EXEMPLU DE IMPLICARE ȘI DEVOTAMENT CAUZEI DE PROMOVARE A INTERESELOR PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

Interviu cu Președintele Federației Agricoltorilor „Fermierul”, Ginu Costel Toma (România)

- Domnule Ginu Costel Toma, sunteți unul din principalii parteneri în cadrul proiectului „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală”, finanțat de Delegația CE în Moldova și implementat de Federația Agricoltorilor din Moldova FARM, în parteneriat cu Federația Agricoltorilor „Fermierul”, România, „Workshop for Solutions”, Letonia, și Rețeaua națională LEADER din Republica Moldova. Ce reprezintă organizația Dvs. și cu ce experiență veniți în acest parteneriat ?

- Federația Agricoltorilor „Fermierul” este înființată în 2009, și, bineînțeles, ne propunem să reprezentăm și să susținem fermierii mici și mijlocii din România. Iar atunci când zic „fermier”, mă refer la țăran, aceasta fiind definiția. Tot așa cum în Franța acum se încearcă reînființarea denumirii de țăran – paisan -, în situația în care sunt peste 750 mii de țărani, în sensul de lucrător nemijlocit al câmpului și care trăiește din munca sa, depusă în domeniul agricol. Până la „Fermierul”, am experiență în cadrul altor asociații țărănești și, cu siguranță, vom continua. Am implementat peste zece proiecte pe fonduri europene, care au fost coordonate direct de Guvernul României, și mai multe proiecte direct de la Comisia Europeană. Avem o experiență mai mult decât bogată. Mai mult decât atât, primul proiect pe care l-am implementat în România, între 2010-2013, a fost un proiect care se numea „Împreună pentru dezvoltarea

dialogului social”. Principalul obiectiv al celui proiect era introducerea dialogului social în mediul rural. Prin activitățile desfășurate, am reușit să îmbunătățim, în 2012, Legea dialogului social.

Experiență dobândită în cadrul activității cu țărani, de peste 15 ani, o combin cu experiența participării la înființarea primului Grup de Acțiune Locală (GAL) din România, acțiune realizată tocmai în 2007. Până în 2009, dacă nu greșesc, acest GAL a obținut personalitate juridică. Este un element important pentru mine, de-

oarece GAL-urile reprezintă un parteneriat public-privat ce au potențialul de a juca un rol esențial în mediul rural, contribuind la dezvoltarea zonei de pe raza teritoriului unde au fost înființate aceste organisme. Aceste entități sunt organizații non-guvernamentale, care au ca obiectiv specific dezvoltarea zonei în care sunt instituite. Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală se bazează pe implicarea activă a actorilor locali, care au rolul de a identifica direcția majoră de dezvoltare a ariei teritoriale pe raza căreia se află GAL-ul

respectiv, implicând, totodată, toți locuitorii acelei zone.

Am participat la foarte multe activități dedicate țărănilor, precum cele în cadrul Comisiilor de agricultură, Comisiilor de la Ministerul Agriculturii, în elaborarea de multe măsuri, modificări legislative etc. În toți acești ani am acumulat un bagaj pe care puțini îl au în România, pentru că am lăsat foarte multe lucruri deoparte și m-am implicat plenar. La debut, nu rareori s-a întâmplat să investesc propriile mijloace, alături de timp și efort, ca să fac ceea ce am vrut, pe palierul promovării intereselor producătorilor agricoli din România.

- Ce istorie are colaborarea cu FARM și care a fost debutul ?

- Primul contact datează din anul 2013, atunci când am aflat de Federația Agricoltorilor din Moldova. S-a întâmplat în nordul Republicii Moldova și, de fapt, am aflat despre FARM de la un primar de lângă Râșcani. Am avut aici o deplasare legată de un eveniment care a avut loc atunci, în decembrie 2013, am ajuns la Consiliul Raional Râșcani, acolo am cunoscut pe acest domn primar, care, la data respectivă, deținea funcția de vicepreședinte al FARM (Agroinform pe atunci - n.r.) Astfel, domnul primar m-a întrebat dacă nu aș vrea să colaborez cu Agroinform, am răspuns afirmativ și mi-a dat numărul de telefon al vicedirectorului FARM, Iurie Hurmuzachi. În ianuarie 2014 am venit la Chișinău special pentru a discuta o posibilă colaborare. După primele discuții am convenit ca, în cazul în care sunt anumite oportunități de proiecte, de a face proiecte împreună, să

le punem în aplicare. Ceea ce și s-a întâmplat, precum avem exemplul proiectului care s-a terminat anul trecut, în martie. Astăzi, precum cunoașteți, suntem parteneri în cadrul altui proiect de anvergură - „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală”. Vreau să vă spun că, de o bună perioadă de vreme, se întâmplă să merg într-un proiect sau altul ghidat mai mult de imboldul sufletesc, decât de logică. Și mă bucur că instinctul nu a dat greș, în cazul colaborării cu FARM. Pot să vă mai spun că primul proiect a mers bine, implicarea colegilor de la FARM facilitând buna implementare a acestuia. Am fost bucuroși să punem umărul cu cei care și-au propus să facă lucruri bune. Astăzi suntem deja în anul doi, în al doilea proiect.

- După o asemenea perioadă de „rodaj”, cum apreciați potențialul și capacitățile Federației Agricoltorilor din Moldova FARM ?

- La FARM am avut o mare surpriză, pentru că nu am mai văzut o asemenea intensitate de lucru. Pot să menționez capacitatea extraordinară de lucru, punctualitatea demonstrată în realizarea celor asumate în cadrul proiectului și, bineînțeles, implicarea totală. Chiar lucrurile sunt abordate, vorba din bătrâni, de parcă se fac pentru sine, precum e cazul creării RNDR. Aceasta este o rețea pe care o faci și, mai apoi, o predau altor responsabilii. Aici nu ai avantaje și beneficii, or lumea deseori gândește doar din avantajul său material - ce câștig personal, ce bag în buzunar și la burtă ? ...

- Ce presupune Proiectul „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală” ?

- Proiectul „Angajarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală” este unul foarte-foarte bun pentru dezvoltarea mediului rural, pentru dezvoltarea satului. Pentru că, firește, creează un întreg ansamblu care lucrează la această dezvoltare. Creează mai întâi posibilitatea de a spune ceea ce îți propui să faci, îți aduci experiențele din alte state și locuri, în care deja s-au consumat energii consacrate ani de zile pentru elaborarea unor acțiuni gândite în domeniul vizat. Doar nu poți să faci același lucru și să te aștepti la alte rezultate. Asemenea proiecte se fac și în Uniunea Europeană, pe bani mulți - sunt aduși la aceeași masă actorii care, în mod firesc, sunt în tabere diferite. Precum, bunăoară, cel al Finanțelor, alte autorități ale statului, și cetățeanul, reprezentat de către entitățile societății civile. Comunicarea părților implicate oferă oportunități de a face lucrurile să se schimbe în bine, prin eforturi conjugate, prin consolidarea capacităților organizaționale prin schimb de experiență și practici etc. Este în beneficiul întregii societăți, căci, eminamente, nu vom vedea un stat prosper cu oameni nefericiți și nemulțumiți.

- Vă mulțumim pentru interviu !

Interviu realizat de
Eduard BALAN

ciupercă și să te bucuri de beneficiile pe care le are asupra organismului. În acest sens, află în continuare o modalitate de plantare Pleurotus și reguli generale de îngrijire a acestei ciuperci.

CULTIVAREA CIUPERCII PLEUROTUS PE BUTUCI DE LEMN

Cultivarea ciupercilor pe butuci reprezintă o metodă simplă de creștere a ciupercilor acasă deoarece nu necesită o îngrijire minuțioasă. Această metodă imită mediul natural al culturilor de ciuperci, așadar reprezintă o variantă destul de sigură de reușită.

Dacă obișnuiești să mergi la cules de ciuperci în păduri de fagi, poate ai văzut și soiuri de Pleurotus pe tulpinile înalților copaci care le adăpostesc. Fagul ușor putrezit este preferatul acestor ciuperci. Totodată, un alt copac considerat „acasă” pentru ele este plopul.

PREGĂTIREA BUTUCILOR PENTRU CULTIVAREA CIUPERCILOR

Un pas important în cultivarea de Pleurotus pe butuci este pregătirea butucului. Iată

ce trebuie să faci.

Într-un loc semi-umbrit din curte sau grădină se așază butucii de lemn de fag, plop sau ulm pe care îi ai la dispoziție. Îți poți pune unul lângă altul și unul peste altul, pe iarbă, astfel încât să fie asigurat suficient spațiu pentru apariția și dezvoltarea ciupercii.

Așa cum am menționat anterior, soiul de ciuperci Pleurotus preferă lemnul ușor putrezit. Așadar, dacă butucii pe care îi ai sunt verzi, îi poți lăsa peste iarnă în curte, pentru ca frigul și umezeala să accelereze procesul de degradare ușoară a lemnului. Odată cu venirea primăverii trebuie asigurată umezeala lemnului în continuare, pentru a favoriza apariția ciupercii.

Pentru a planta Pleurotus, se face o gaură în scoarța lemnului cu burghiul și se așază miceliul de Pleurotus. Din luna mai și până în septembrie se poate efectua plantarea, în funcție de cantitatea de ciuperci pe care dorești să o obții.

Când sunt gata de cules, ai nevoie doar de un cuțit pentru a le îndepărta de pe butucii de lemn pe care au crescut. Nu uita să te uiți bine și între butuci pentru că acolo se pot ascunde exemplare impresionante de ciuperci Pleurotus.

Această metodă de cultivare este simplă, la îndemână și nu necesită un timp îndelungat de îngrijire a culturilor. În același timp, această ciupercă se poate cultiva și în interior, la fel ca celelalte specii de ciuperci.

ÎNGRIJIREA CIUPERCILOR PLEUROTUS - SFATURI UTILE

Rezistența la frig, la temperaturi care ajung și la - 20 grade Celsius reprezintă o calitate de bază a ciupercilor Pleurotus. Tocmai de aceea, perioada optimă de creștere a

acestui tip de ciupercă este toamna târziu și primăvara.

Un aspect esențial în creșterea lor este determinat de nivelul de umiditate a aerului, care trebuie menținut ridicat la valori de 85 - 95%. Locul ales pentru a le crește trebuie să aibă parte și de lumină, naturală sau artificială. În întuneric absolut recolta ta de Pleurotus nu se va dezvolta.

Un sfat important în îngrijirea culturilor de Pleurotus este modalitatea de stropire a acestora. Este esențial de știut că udarea prin pulverizare este varianta câștigătoare. Acest lucru este valabil indiferent dacă ai ales să crești Pleurotus în saci, în interior, iar aceștia își fac apariția prin găurile pregătite, fie pe butuci, afară, însă ploile nu sunt suficiente.

În funcție de soiul și locul ales pentru creșterea de Pleurotus acasă, ține cont de perioada de creștere a acestora și culege-le la timp. În acest mod te poți bucura de mai multe culturi pe an.

Noi îți dorim să ai parte de o cultură bogată de Pleurotus, ciuperci atât de gustoase, sănătoase și bogate în proprietăți terapeutice.

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA, SCHIMBĂRILE CLIMATICE SOLICITĂ ACȚIUNI ENERGICE DE REABILITARE A SISTEMELOR DE IRIGARE

Republica Moldova, situată în sud-estul Europei, între România și Ucraina, cu soluri negre bogate în humus și climă temperată, s-a bazat foarte mult pe agricultură de-a lungul istoriei sale. Cea mai mare parte a teritoriului este un platou deluros moderat, întretăiat de multe izvoare și râuri, o parte din Podișul Moldovei care își are originea în Munții Carpați, având o altitudine medie de 200m și un maximum de 250m, împărțit în stepa Bălților și valea Prutului mijlociu. Teritoriul a fost extensiv despădurit pentru agricultură în secolele 19 și 20, și Moldova are cea mai mică suprafață acoperită cu păduri din țările Europei, de circa 11,4% (0,38 milioane hectare). Republica Moldova a moștenit din perioada sovietică peste 78 de sisteme centralizate de irigare, care acoperă 144 mii de hectare de teren agricol. Potrivit estimărilor făcute de autoritățile publice competente, în prezent irigăm un procent infim din suprafața totală a terenurilor agricole, deși râurile Prut și Nistru ar putea asigura irigarea a peste 400 mii hectare.

În anul 2012, Fondul Provocările Mileniului Moldova a demarat reabilitarea a 10 sisteme de irigare în cadrul Programului Compact al Corporației Provocările Mileniului și finanțat de Guvernul SUA. Pentru modernizarea acestor sisteme de irigare au fost alocate circa 80 de milioane USD. Sistemele

de irigare modernizate cu suportul Guvernului SUA însumau capacitatea de a asigura cu apă circa 15 mii de hectare de teren agricol. Potrivit unor oficiali, pentru restabilirea tuturor sistemelor de irigare din țară – ceea ce înseamnă accesul la apă pentru alte 64 mii de hectare – sunt necesare 3,5 miliarde USD. Plus de aceasta, este necesar să fie ajustate normele legale, care reglementează domeniul irigației în agricultura națională. În acest context, Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală a elaborat un Document de poziție privind facilitarea accesului la apele din bazine acv-

tice și subterane pentru irigare, pe care vi-l propunem atenției mai jos.

Pe plan mondial, agricultura folosește 92% din totalul apei dulce consumate în lume. Cele mai intensive culturi „acvatică” sunt grâul, orezul și porumbul, care utilizează 27% din apa dulce consumată. Obținerea cărnii necesită 22%, lapte - 7% din consumul de apă dulce din lume. Aceste date privind cantitatea apei consumate în lume au fost prezentate de colaboratorii științifici ai catedrei de gestionare a resurselor acvatice de la Universitatea din Twente (Țările de Jos).

DOCUMENT DE POZIȚIE

facilitarea accesului la apele din bazine acvatice și subterane pentru irigare

Elaborat de Federația Agricultorilor din Moldova FARM și Federația Națională a Fermierilor din Moldova

ANALIZA PROBLEMEI

Seceta care persistă în urma schimbărilor climatice afectează producția agricolă și, implicit, securitatea alimentară a țării. Teritoriul Republicii Moldova conform datelor statistice este afectat de secetă o dată în 3-4 ani, iar zonele de sud – fiecare al 2-lea an.

În anul 2018, deficit semnificativ de precipitații s-a semnalat în luna aprilie, când suma lunară a acestora pe 80% din teritoriul țării nu a depășit 1-5 mm (5-15% din norma lunară), izolat precipitații n-au căzut. Cantitatea de precipitații în perioada aprilie-mai a constituit pe teritoriu în fond 10-50 mm (10-55% din normă). Deficit semnificativ de precipitații de asemenea s-a menținut în lunile august și octombrie – suma acestora în aceste luni nu a depășit în fond 1-20 mm (2-40% din norma lunară).

Anul 2019 a fost urmat de noi focare de secetă masivă. În ansamblu, în Moldova, în perioada caldă a anului, aprovizionarea naturală cu apă a producției cu valoare înaltă: fructe, pomașoare și legume constituie numai 40-60% din cantitatea necesară.

Reducerea dependenței de secetă este o provocare majoră a sectorului agricol pe termen mediu și lung. Irigația, este principala măsură eficientă de optimizare a regimului de umiditate a solului în perioada de vegetație a plantelor.

STAREA ACTUALĂ

Sursa principală de apă pentru irigare în agricultură constituie fluviul Nistru și râul Prut. Conform amplasării geografice și posibilităților tehnice 13 raioane din Moldova inclusiv terenurile agricole din mun. Chișinău și Bălți nu au acces la sursele de apă nominalizate, alternativele constituind bazinele acvatice și apele subterane.

Majoritatea bazinelor acvatice de pe teritoriul țării sunt transmise în arendă de către autoritățile publice locale dar cu posibilitatea permiterii irigației pentru agricultură în anumite condiții ex. păstra-

rea unui anumit nivel minim a debitului de apă etc.

Sursele principale de aprovizionare cu apă subterană sunt sondele arteziene. Conform Anuarului IPM - 2018 „Protecția mediului în Republica Moldova” din 2500 sonde arteziene exploatate doar 48 din sunt folosite pentru necesități de agricultură (sau alte scopuri decât cel al alimentării cu apă potabilă și menajeră). Dar din 13 raioane ale Moldovei și mun. Chișinău, ce nu au ieșire directă la fluviul Nistru și râul Prut – doar 3 raioane și mun. Chișinău dispun de 11 sonde ca sursă de apă în producerea agricolă: Strășeni 1, Basarabeasca 3, Cimișlia 3 și mun. Chișinău 4.

CADRUL LEGAL EXISTENT

Utilizarea apei din bazinele acvatice pentru irigare este reglementată de Hotărârea Nr. 810 din 20.08.2018 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 977/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor.

Art.45 al.(2) din Legea apelor Nr. 272 din 23.12.2011 prevede că - În zonele în care nu există surse necesare de apă de suprafață, dar există rezerve suficiente de ape subterane, inclusiv cu proprietăți potabile, se permite folosirea acestora în alte scopuri decât cel al alimentării cu apă potabilă și menajeră în baza unor reglementări aprobate de Guvern.

PROBLEME (IMPEDIMENTE) LEGALE NESOLUȚIONATE

În multiple cazuri arendașii bazinelor de acumulare sau iazurilor nu permit producătorilor agricoli pomparea apei la irigare pentru culturile agricole invocând mai multe prevederi din Hotărârea Nr. 810 din 20.08.2018.

În art.45 al.(2) din Legea apelor Nr. 272 nu se definește clar care sunt acele alte scopuri pentru folosirea apei.

Reglementările ce permit folosirea apelor subterane în alte scopuri decât cel al alimentării cu apă potabilă și menajeră nu sunt elaborate.

PROPUNERI

Analizând cadrul legislativ existent dar și impedimentele la folosirea apei pentru irigare în agricultură atât din bazinele acvatice cât și subterane RNDR propune următoarele:

Aprobarea de către Parlamentul RM în a doua lectură a Proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 169 din 25.05.2018, ce prevede în particular că - Articolul 110 din Codul contravențional nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84 art. 100), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatele (3), (4) și (5) cu următorul cuprins: „(3) Împiedicarea accesului altor utilizatori de apă pentru amplasarea și/ sau utilizarea prizei de apă și instalațiilor mobile în condițiile Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

În art.45 al.(2) din Legea apelor Nr. 272 din 23.12.2011 după cuvântul „menajeră” de introdus sintagma „inclusiv irigare”.

Aprobarea „Reglementării tehnice privind pretabilitatea solului și calitatea apelor pentru irigare” elaborate de către Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecția Solului “N.Dimo” cu includerea ultimului în lista autorităților ce examinează solicitările de eliberare a autorizațiilor de mediu pentru folosirea specială a apei de irigare cu atribuțiile respective.

ÎNCHEIERE

Îndeplinirea propunerilor RNDR vor contribui la facilitarea accesului la apele din bazinele acvatice și subterane pentru irigare, respectarea cerințelor tehnologice la cultivarea culturilor agricole și diminuarea consecințelor secetei și insuficienței de umiditate cu sporirea productivității și respectiv a veniturilor producătorilor agricoli.

**MINISTRUL ION PERJU:
„TRANSMITEREA STAȚIILOR
DE IRIGARE ÎN GESTIUNEA
ASOCIAȚIILOR UTILIZATORILOR
DE APĂ DIN LOCALITĂȚI, ESTE
UNA DIN OPORTUNITĂȚILE
DE ATRAGERE A INVESTIȚIILOR
NECESARE RENOVĂRII LOR”**

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU a convocat recent în ședință de lucru reprezentanții Agenției „Apele Moldovei”, Agenției Proprietății Publice, dar și alți factori de decizie, pentru a discuta despre starea dezastruoasă a stațiilor de irigare din țară, care de-a lungul anilor au devenit nefuncționale și reabilitarea cărora este prioritară pentru a oferi suport producătorilor agricoli.

În cadrul ședinței s-a discutat despre starea deplorabilă în care se află în prezent stațiile de irigare, creanțele la plată a salarilor pentru angajați, dar și despre posibilitățile de redresare a situației în domeniu.

„Situația în acest domeniu o cunoaștem destul de bine, aflându-mă în vizitele din teritoriu m-am documentat de la fața locului. Am discutat cu reprezentanții stațiilor de irigare, dar și cu producătorii agricoli din regiuni cele mai optime soluții de reabilitare ale acestora. Transmiterea stațiilor de irigare în gestiunea Asociațiilor Utilizatorilor de Apă din localități, este una din oportunitățile de atragere a investițiilor necesare renovării lor. Vă asigur că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului va depune eforturile necesare împreună cu colegii de la Fondul de Dezvoltare Durabilă și Agenția Proprietății Publice pentru a urgenta acest proces”, a spus ministrul Ion PERJU.

Totodată, ministrul a menționat faptul că MADRM, de comun cu Fondul de Dezvoltare Durabilă informează și consultă autoritățile publice locale privind reformarea sistemului de irigare și importanța preluării în gestiune a infrastructurii de irigare pentru renovarea acestora și utilizarea eficientă în irigarea terenurilor agricole.

În context, reprezentanții APP au precizat că în condițiile în care nu vor fi constituite Asociații ale Utilizatorilor de Apă, stațiile de irigare ce sunt nefuncționale ar putea fi scoase definitiv din folosință, iar un grup de lucru, constituit din reprezentanții mai multor instituții de resort, va determina procedura de valorificare a activelor neutilizate la întreprinderile atestate în domeniul irigației și vor stabili cum va fi soluționată problema datoriei acumulate de întreprinderi.

GRANTURI PENTRU ASIGURAREA SUSTENABILITĂȚII ASOCIAȚIILOR DE PRODUCĂTORI AGRICOLI/APICULTORI

• Data publicării: 24 februarie 2020
 • Data limită: 3 aprilie 2020
 • Data atelierului informativ: 5 martie 2020

Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova (USAID/APM) lansează un apel de finanțare prin granturi pentru susținerea asociațiilor sectoriale naționale și regionale care reprezintă producătorii de fructe proaspete, struguri de masă, pomușoare și/sau miere de albini. Granturile vor fi acordate în special pentru elaborarea și implementarea activităților ce vor duce la îmbunătățirea sistemelor de servire a necesităților membrilor, la creșterea capacităților personalului și a conducerii asociațiilor privind conceptualizarea, dezvoltarea și oferirea serviciilor precum și implementarea activităților strategice de lansare a serviciilor noi sau îmbunătățite pentru asigurarea sustenabilității financiare a asociațiilor pe termen lung.

Pentru pachetul complet al aplicației și verificarea întrebărilor/răspunsurilor accesați link - <https://drive.google.com/drive/folders/1eRoTSyPwgACKrC3nc46IIDTnmhHbif-m>

Pentru asociațiile interesate, USAID/APM va organiza un atelier informativ privind procedura de aplicare la data de 5 martie 2020, orele 11:00 la sediul proiectului APM, str. Alexei Mateevici 87, MD-2009, Chișinău, Republica Moldova. Pentru a participa la atelier, confirmați participarea expedind numele participantului, denumirea organizației și nr. apelului pentru finanțare la adresa de email: grants@moldovaagro.com până la data de 4 martie 2020.

Granturile pot fi solicitate de către asociațiile naționale și regionale care reprezintă unul sau câteva sectoare sprijinite de USAID/APM și anume: fructe proaspete, struguri de masă, pomușoare (căpșuni, zmeura și într-o măsură mai mică mure), mierea de albini și legumele produse în câmp deschis. Astfel, de exemplu o organizație care reprezintă sectorul strugurilor de masă și sectorul lactatelor nu este eligibilă, deoarece sectorul lactatelor nu este un sector prioritar al APM, dar o asociație care reprezintă sectorul pomușoarelor și legumelor crescute în câmp deschis, este eligibilă, deoarece ambele sectoare sunt prioritare pentru APM.

Proiectul APM anticipează acordarea a aproximativ 990.000.00 MDL pentru finanțarea activității de grant. Se estimează că fiecare sumă a grantului poate varia între 200.000 și 450.000 MDL. În scopul demonstrării angajamentului față de activitate, este necesară o contribuție din partea solicitantului a cel puțin 10% din valoarea totală a activității.

Activitățile care pot beneficia de susținere financiară pot fi următoarele, dar nu se limitează la:

- Implementarea în cadrul asociației a unui proces continuu pentru a conecta și îm-

bunătăți comunicarea directă între membrii asociației și organele de conducere (cum ar fi președintele, membrii consiliului de administrație și directorul), oferind în același timp informații valoroase despre nevoile membrilor;

- Studierea celor mai bune practici de furnizare a serviciilor de către o asociație similară din străinătate și implementarea serviciului respectiv la nivel local;

- Implementarea sistemelor interne, cum ar fi soft-ul pentru gestionarea asociației, care vor permite colectarea îmbunătățită a informațiilor despre nevoile și cerințele membrilor;

- Pilotarea sau furnizarea de servicii specializate îmbunătățite, bazate pe una sau mai multe necesități bine definite și justificate – de exemplu, o asociație ar putea oferi sprijin producătorilor pentru implementarea

standardelor naționale și internaționale de siguranță și gestionare a alimentelor;

- Instruirea conducerii asociațiilor și/sau a personalului în domeniul conceptualizării, dezvoltării și implementării de servicii valoroase pentru membri, însoțită de implementarea efectivă a serviciului;

- Implementarea sistemelor care conduc la îmbunătățirea accesului pe piață pentru membri;

- Primirea expertizei tehnice pentru elaborarea unui Plan strategic;

- Îmbunătățirea competențelor angajaților și a conducerii (prin instruire sau alte mijloace) pentru a reprezenta nevoile membrilor;

Dosarul depus trebuie să conțină următoarele documente:

- Anexa A. Formularul de aplicare – completat deplin, în format Word și copia scanată a anexei semnate.

- Anexa B. Buget – completat deplin, în format Excel și copia scanată a anexei semnate.

- Anexa C. Formularul de auto-evaluare – completat deplin.

- Anexa D. Confirmări obligatorii – semnate toate câmpurile, în cazul în care confirmați și subscrieți.

- Certificat de înregistrare de la Camera Înregistrării de Stat sau de la Ministerul Justiției sau Extras.

- Certificat bancar pe numele organizației (inclusiv numărul contului în valuta națională).

- Copia buletinului de identitate al administratorului instituției.

- Copia statutului sau a actelor de constituire.

- Copia manualelor de proceduri interne (achiziții, de personal, administrative) (dacă sunt disponibile).

- Organigrama organizației.

- Copia rapoartelor financiare supuse cenzurii sau auditului pentru ultimii 3 ani.

- Note la rapoartele financiare (dacă sunt disponibile).

Toate documentele trebuie să fie denumite corespunzător și atașate emailului. Puteți atașa documentele prin 3 modalități:

- Atașarea la email a tuturor actelor, ca atașamente separate;

- Crearea unui link Google Drive, cu condiția că toate atașamentele sunt amplasate într-o singură mapă setată cu acces de descărcare;

- Arhivarea documentelor într-o singură arhivă denumită corespunzător.

Expediați dosarul de aplicare într-un singur email.

Dacă în formularul completat sau dosarul depus lipsesc careva informații și documente, fără o explicație a acestui fapt, dosarul poate să nu fie înregistrat. Dosarul poate fi depus o singură dată în cadrul unui apel de finanțare.

BANCA MONDIALĂ (BM) VA FINANȚA UN PROGRAM CE PREVEDE REVITALIZAREA SECTORULUI ZOOTEHNIC DIN REPUBLICA MOLDOVA

Revitalizarea sectorului zootehnic a fost subiectul unei întreprinderi avute miercuri, 19 februarie, de ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Perju, cu reprezentanți ai Băncii Mondiale.

Organismul financiar va finanța un program special de redresare a situației din zootehnie.

„Suntem hotărâți să readucem la viață sectorul zootehnic din Republica Moldova”, a declarat Ion Perju, citat de Serviciul de presă al ministerului.

Interlocutorii au discutat despre situația actuală în care se află sectorul zootehnic și prioritățile de dezvoltare ale acestuia, dar și despre inițiativa ministerului de a le oferi fermierilor suport prin elaborarea unui supliment la Regulamentul de subvenționare.

CONDUCEREA AIPA ÎN DISCUȚII CU EXPERTII AI BĂNCII MONDIALE ȘI FAO

Pe 25 februarie curent, conducerea AIPA a avut o întrevedere cu un Grup de experți ai Băncii Mondiale și FAO. Întrevederea a avut drept scop cunoașterea mecanismului de subvenționare și măsurile de sprijin în susținerea și stimularea investițiilor în sectorul zootehnic.

În cadrul întrevederii, directorul AIPA, dl Curmei, a menționat dialogul constructiv și a mulțumit pentru implicare și sprijinul acordat țării noastre în diverse domenii, dar mai cu seamă în sectorul

agroindustrial, fiind un semnal important de sprijin pentru cursul de reformare și modernizare a Republicii Moldova.

Dialogul s-a axat pe subiecte ce vizează măsurile de sprijin din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR), mecanismele de finanțare oferite de către stat, prioritățile și necesitățile pentru perioada următoare, dar și despre noile inițiative ce vor revitaliza sectorul zootehnic, fiind o prioritate pe agenda Guvernului. În acest context, a fost subliniată

importanța cooperării și dialogului dintre autoritățile moldovenești și a Băncii Mondiale.

Conducătorul echipei de experți a Băncii Mondiale, Melissa Brown, a reiterat disponibilitatea donatorilor de a susține și în continuare dezvoltarea sectorului agroalimentar prin proiectele de asistență în vederea încurajării investițiilor.

În încheiere, directorul AIPA a mulțumit reprezentanților Băncii Mondiale și FAO confirmând disponibilitatea de a conlucra și în continuare întru dezvoltarea sectorului agricol și rural.

AIPA A DAT STARTUL RECEPȚIONĂRII CERERILOR DE SOLICITARE A SUBVENȚIEI ÎN AVANS PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA NIVELULUI DE TRAI ȘI DE MUNCĂ ÎN MEDIUL RURAL

În perioada 17 februarie - 20 mai curent, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) va recepționa cererile de solicitare a subvențiilor în avans, pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural, destinate îmbunătățirii și dezvoltării infrastructurii publice rurale și diminuării tendințelor de declin social și economic în zonele rurale.

În condițiile Regulamentului, eligibili pentru obținerea subvențiilor în avans sunt: unitățile administrativ-teritoriale de nivel întâi (sate și comune, precum și orașe cu o populație de până la 10000 locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ al populației și al locuințelor) și persoanele juridice sau fizice înregistrate în localitățile rurale care își creează sau dezvoltă activități non agricole.

Măsuri de sprijin sunt următoarele:
Măsură 1. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice publice rurale, prevede subvenționarea proiectelor investiționale orientate spre:
- construcția/reabilitarea/modernizarea drumurilor și podurilor publice locale;

- extinderea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de alimentare cu apă, de epurare a apei și de canalizare.

Măsură 2. Renovarea și dezvoltarea localității rurale, prevede subvenționarea proiectelor investiționale pentru:

- reabilitarea străzilor pietonale locale, instalarea iluminatului public;
- renovarea sau reabilitarea clădirilor publice, a zonelor pentru organizarea piețelor, târgurilor;

- crearea și dotarea centrelor de îngrijire pentru copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;

- crearea traseelor turistice, conservarea și restaurarea patrimoniului imobil istoric-cultural și de peisaj natural rural.

Pentru măsura 1 și 2, valoarea subvenției acordate va constitui 80% din valoarea investiției eligibile, dar nu va depăși suma de 3 000 000 lei. Solicitanții de subvenții în cadrul acestor două măsuri vor fi Autoritățile Publice Locale de nivel I.

Măsură 3. Diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole, cuprinde următoarele tipuri de investiții:

- proiecte privind diversificarea economiei rurale, prin înființarea și renova-

rea atelierelor de întreținere a tehnicii și echipamentelor, ateliere de cizmărie;

- proiecte privind înființarea centrelor de instruire și formare pentru însușirea profesiilor;

- proiecte privind înființarea taberelor de odihnă pentru copii;

- proiecte privind construcția/modernizarea/dotarea sălilor de cinema, posturilor locale de televiziune și radio;

- proiecte privind construcția/reconstrucția și utilizarea punctelor de comercializare directă doar a produselor alimentare și nealimentare de fabricare proprie/locală;

- proiecte privind păstrarea, dezvoltarea și diversificarea activităților de artizanat și meșteșuguri tradiționale;

- proiecte privind dezvoltarea și promovarea serviciilor și activităților de turism rural.

Pentru măsura 3, valoarea subvenției acordate va constitui 50% din valoarea investiției eligibile, dar nu va depăși suma de 1 000 000 lei. Solicitanții de subvenții în cadrul acestei măsuri vor fi atât persoane juridice precum și fizice, înregistrate în conformitate cu legislația națională și care crează sau dezvoltă activități non-agricole.

Printre condițiile de bază pot fi enumerate următoarele:
- implementarea proiectului într-o localitate rurală;
- au la bază un deviz de cheltuieli ale lucrărilor și/sau serviciilor prevăzute;
- implementarea proiectului nu va depăși 24 luni.

Documentele privind depunerea și obținerea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural, le găsiți pe <http://aipa.gov.md/ro/ghidul-solicitantului-masuri>.
Examinarea cererilor de acordare

a subvențiilor se va realiza de către AIPA conform procedurilor stipulate în Regulament.

Evaluarea și selecția finală a proiectelor investiționale, care au îndeplinit criteriile de eligibilitate va fi realizat de către Comisia de evaluare și selecție.

Pentru fiecare dintre măsurile menționate, alocația financiară anuală din FNDAMR va constitui un cuantum de până la 5%, ce reprezintă cca 50 milioane de lei, în conformitate cu sursele alocate Fondului în Legea bugetului de stat pentru anul 2020.

AIPA A DAT STARTUL CAMPANIEI DE RECEPȚIONARE A CERERILOR DE SUBVENȚIONARE PENTRU ANUL 2020

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) împreună cu Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului au susținut o conferință de presă cu tematica: "Mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural pentru anul 2020 și principiile de subvenționare".

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, dl Ion Perju, atrecut în revistă rezultatele gestionării Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural pentru anul 2019. Totodată, dl Perju a menționat că, „pentru anul 2020 valoarea FNDAMR constituie 1 miliard de lei. Din aceste surse, vor fi achitate angajamentele asumate față de producătorii agricoli ce au depus cereri de solicitare a subvențiilor în anul 2019, contribuția statului pentru Fondul Viei și Vinului dar și pentru implementarea proiectelor investiționale prin subvenții în avans”.

În acest context, în anul 2019 AIPA a recepționat 7505 cereri de subvenționare în valoare de peste 1182 mil. lei. Din totalul de 4476 de producători agricoli unici 180 sunt debutanți de subvenții ceea ce constituie 4% din totalul solicitanților de subvenții. Valoarea investițiilor efectuate de producătorii agricoli în 2019 constituie cca 4 miliarde lei, generând peste 2500locuri noi de muncă.

Cea mai mare pondere a solicitărilor de subvenții din anul 2019, sunt direcționate către: dezvoltarea infrastructurii post-recoltare și procesare fiind solicitate subvenții în sumă de 399,3 mil. lei; subvenționarea tehnicii și utilajului agricol inclusiv mini-till și no-till fiind solicitate subvenții în sumă de 245,8 mil. lei; subvenționarea tehnicii și utilajului agricol inclusiv mini-till și

no-till fiind solicitate subvenții în sumă de 245,8 mil. lei.

Totodată, în contextul implementării Regulamentului ce prevede acordarea subvențiilor în avans pentru proiectele start-up, în anul 2019, MADRM a lansat 3 apeluri de depunere a cererilor. În urma acestor apeluri AIPA a recepționat 63 de cereri de solicitare a subvențiilor în avans. Astfel, din totalul dosarelor depuse în anul 2019, 37 proiecte start-up vor administrate de femei-fermierii și 26 afaceri urmează a fi gestionate de tinerii fermierii.

Dl Vadim Curmei, directorul AIPA, a subliniat că, începând de astăzi, "AIPA a demarat Campania de depunere a cererilor pentru solicitarea subvențiilor post-investiționale din FNDAMR, campanie ce va dura până la 31 octombrie curent”.

Totodată, Vadim Curmei a precizat că „în acest an, în premieră, producătorii agricoli vor putea depune dosarul de subvenționare electronic pentru

următoarele submăsuri: Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional/ Non-Till și Mini-Till; Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancaare; Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură. Pe parcurs, acest modul va fi extins ca să poată fi aplicat și pentru celelalte submăsuri de sprijin”.

REAMINTIM: Pentru anul 2020, conform Legii bugetului de stat mărirea Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural constituie 1 miliard de lei. Astfel, mărirea sprijinului financiar acordat unui producător agricol în cadrul unui an de subvenționare, cumulativ pe toate măsurile de sprijin nu va depăși suma de 5,0 mil. lei per beneficiar, iar pentru grupurile de producători valoarea sprijinului financiar se majorează cu 50% din valoarea subvenție autorizate.

PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI REALIZATE DE MADRM

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Vă informează despre principalele activități realizate, în perioada 14 noiembrie 2019 - 22 februarie 2020, pe domeniile de gestiune.

În domeniul agriculturii au fost demarate mai multe reforme ce vizează: revederea mecanismului de aplicare a TVA pentru producția agricolă în scopul de a stimula dezvoltarea sectorului zootehnic și produselor cu valoare adăugată sporită; a fost elaborat Programul național de dezvoltare a sectorului lăptelui pentru anii 2020-2026, Programul național de dezvoltare a apiculturii pentru următorii șase ani, Programul național de dezvoltare a sectorului de creștere a ovinelor și caprinelor pentru aceeași perioadă, precum și Programul de Dezvoltare a Horticulturii pentru anii 2020-2026.

În perioada nominalizată, MADRM a inițiat

modificarea Legii cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, pentru a stimula investițiile în sectorul de post-recoltare și procesare a producției agricole. Scopul modificărilor este de a extinde plafonul de vârstă pentru tinerii fermierii, dar și de a iniția plățile directe per cap de animal și pentru hectar, precum stimularea investițiilor prin excluderea condiției de 50% prezentă a materiei prime proprii.

Totodată, MADRM a reușit să deblocheze exporturile de produse agroalimentare pe piața Federației Ruse și să extindă lista exportatorilor de produse proaspete, băuturi alcoolice și produse conservate. Lista exportatorilor de fructe și legume pe piața rusă a fost extinsă cu alte 205 companii moldovenești. De asemenea, Republica Moldova a primit 16 000 de autorizații de transport pentru anul 2020.

MADRM a înregistrat evoluții, inclusiv, în

cooperarea cu partenerii externi pentru dezvoltarea agriculturii, prin semnarea și promovarea mai multor documente de colaborare. Grație cooperării internaționale va fi posibilă construcția a două puncte suplimentare de inspecție la frontiera de nord-vest (Sculeni) și la frontiera de nord-est (Otaci-Unguri). De asemenea, a fost semnat Programul de cooperare dintre Ministerul Afacerilor Rurale al Estoniei și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova pentru perioada 2020-2022.

În domeniul protecției mediului și resurselor naturale, MADRM a inițiat și realizat acțiuni majore care contribuie semnificativ la îmbunătățirea calității mediului înconjurător și la prestarea unor servicii publice de calitate.

În context, a fost creată infrastructura de management al deșeurilor la nivel regional. În acest sens, a fost lansat procesul de discuții cu

autoritățile publice locale în vederea identificării regiunii de management al deșeurilor (RMD) care va fi selectată ca proiect pilot din cele trei regiuni (RMD nr. 1- r-nul Cantemir, mun. Cahul, r-nul Taraclia și UTA Găgăuzia, Vulcănești și Ceadr-Lunga, ca proiect pilot; RMD nr. 5 - r-nul Ungheni, r-nul Nisporeni, r-nul Călărași, RMD nr. 8 - r-nul Briceni, r-nul Ocnița, r-nul Edineț, r-nul Dondușeni) care au la bază Studii de fezabilitate și acordurile de mediu finalizate.

La nivel național au fost lansate activitățile de implementare a proiectului regional EU4Environment, care va acorda asistență țării noastre în asigurarea utilizării durabile a capitalului natural, îmbunătățirea calității mediului, bunăstării populației și stimulării creșterii economice. În colaborare cu experții UE proiectul va sprijini țara noastră în adoptarea măsurilor concrete împotriva schimbărilor climatice prin implementarea Acordului de la Paris.

COMITETUL GFFA A EMIS REZOLUȚIA APROBATĂ LA CONFERINȚA MINIȘTRILOR AGRICULTURII DIN BERLIN

Comitetul Forumului Global pentru Alimentație și Agricultură 2020 (GFFA) a emis rezoluția aprobată de oficialii care au participat la Conferința miniștrilor agriculturii din Berlin. Documentul conține o serie de recomandări privind securitatea alimentară, promovarea rolului comerțului agroalimentar în asigurarea agriculturii durabile, precum și serviciile pentru agricultură ce pot contribui la realizarea securității alimentare, îmbunătățirea mijloacelor de trai și a veniturilor fermierilor și realizarea unor sisteme alimentare mai durabile pentru conservarea planetei.

„Suntem îngrijorați că schimbările climatice afectează deja securitatea alimentară globală. Sectorul agricol și sistemele alimentare trebuie să producă adecvat cantități de alimente sigure, pentru a lupta cu foamea și malnutriția sub toate formele sale, dar că trebuie să o facă în mod durabil. Considerăm că politicile comerciale ar trebui să facă parte dintr-o strategie mai mare integrată și coerentă spre o sustenabilitate îmbunătățită a agriculturii și a sistemelor alimentare ce includ o serie de alte politici și investiții interne. În acest sens, ne-am angajat să îndeplinim obiectivele Agendei 2030 pentru Durabilă Dezvoltare. Intenționăm să facem față mai multor provocări, printre care: Promovarea comerțului pentru securitatea alimentară globală; crearea lanțurilor valorice alimentare durabile și sigure; Promovarea comerțului incluziv; Asigurarea siguranței alimentare; Consolidarea regulilor corecte în comerțul agricol. Vom încuraja astfel politicile agricole și comerciale ce promovează

GFFA – Berlin Agriculture Ministers' Conference 2020

ză securitatea alimentară, astfel încât să fie redusă sărăcia. Pentru a valorifica avantajele comerțului pentru dezvoltarea agricolă durabilă și pentru a crea noi oportunități economice, ne angajăm să ajutăm fermele, în special proprietarii mici și fermele familiale, deveniți mai eficienți și mai rezistenți la șocuri. Prin urmare, vom susține diversificarea și adoptarea de practici durabile, promovarea instrumentelor de gestionare a riscurilor și investițiile în infrastructură, inovație, formare, educație. Pentru a face față provocărilor viitoare, vom încuraja inovațiile antreprenoriale în sectorul agricol. Subliniem rolul principal al tinerilor antreprenori în avansarea lor inovații. Vom încuraja fermierii să participe la comerțul electronic”, scrie în Rezoluția adoptată.

Totodată, în document se menționează că fiecare țară are dreptul să își dezvolte propriul model agricol să țină cont de setul său unic de circumstanțe și obiective, pentru a-și alimenta populația în timp respectând nevoile altor țări și obligațiile internaționale.

„Ne reafirmăm angajamentul nostru față de Comunicatul GFFA din 2019 digitalizarea în agricultură și soluții inteligente pentru agricultură viitoare. Sectoarele alimentare trebuie să fie atractive pentru o nouă generație de fermieri. Vom promova politici ce să permită tuturor fermierilor să participe la comerț. Ne vom strădui să integrăm micii acționari pe piețe. Politicile trebuie să fie dezvoltate astfel încât comerțul să ofere contribuții

mai inteligente pentru a face față provocărilor globale, să faciliteze utilizarea durabilă și eficientă a apei, a pământului, a biodiversității și a energiei și să prevină supraexploatarea și degradarea terenurilor și resurselor naturale. Vom facilita comerțul cu agricultura și cu produse alimentare sigure. Ne-am angajat să oferim investiții adecvate în capacitatea de siguranță a alimentelor, infrastructură”, se mai spune în Rezoluție.

Forumul Global pentru Alimentație și Agricultură este o reuniune internațională privind problemele politicii agroalimentare, în cadrul căreia are loc cea mai mare conferință informală a miniștrilor agriculturii din lume. Evenimentul din acest an s-a desfășurat sub genericul „Alimente pentru toți – Comerț pentru securitate, diversitate și nutriție durabilă.

Obiectivul forumului a fost de a identifica politici comune privind asigurarea securității alimentare globale, de a iniția și de a monitoriza un proces internațional și de a promova schimbul dintre factorii politici, operatorii economici, comunitatea științifică și societatea civilă în acest sens.

Totodată, GFFA își propune să abordeze următoarele subiecte: relevanța comerțului în securitatea alimentară, crearea de reguli corecte pentru comerțul agricol, posibilitatea ca lanțurile de aprovizionare globale să fie incluse, durabile și sigure, proiectarea comerțului pentru promovarea dezvoltării agricole.

Amintim că Republica Moldova la Conferința miniștrilor agriculturii din Berlin a fost reprezentată de ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Republica Moldova, Ion PERJU.

Ministrul Ion PERJU: „NU VOI MAI TOLERA IRESPONSABILITATEA, NEPROFESIONALISMUL ȘI NEGLIJENȚA ÎN RAMURA SILVICULTURII”

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, a avertizat angajații din domeniul silviculturii să manifeste o atitudine responsabilă și profesionistă în domeniu și să nu întreprindă acțiuni ilegale, în caz contrar vor fi sancționați conform legislației în vigoare. Ministrul a convocat, pe 24 februarie curent, în ședință de lucru reprezentanții Agenției Moldsilva și responsabilii ocoalelor silvice din țară, drept rezultat al vizitei în raionul Hâncești.

„După vizita de duminică în raionul Hâncești am considerat important să ne vedem în acest format. Vă avertizez că nu voi admite și nu voi mai tolera iresponsabilitatea, neprofesionalismul și neglijența în ramura silviculturii. La venirea în funcția de ministru, am stabilit un șir de priorități - una

dintre acestea a fost și rămâne combaterea defrișărilor ilicite de pădure, dar și sporirea suprafețelor împădurite. Din păcate, constat că eforturile sunt insuficiente în direcția respectivă. Faptul că nu așez public ceea ce observ și este cunoscut, nu înseamnă că problema respectivă este lipsită de interes din partea mea personală și a instituției pe care o conduc”, a menționat ministrul Ion PERJU în mesajul adresat participanților la ședință.

În cadrul ședinței ministrul a solicitat informația actualizată privind situația la zi pe fiecare ocol silvic, fiecare defrișare planificată, precizând că va fi modificată și legislația în domeniu: „Vom schimba viziunea și vom modifica și Codului Silvic, astfel, încât să admitem doar tăieri ce contribuie la regenerarea pădurilor. Vom discuta și cu partenerii de dezvoltare pentru a dezvolta capacitățile instituționale

și a spori activitățile de plantare și împădurire”.

Totodată, ministrul a solicitat tuturor responsabililor din domeniul silviculturii să manifeste o atitudine responsabilă și profesionistă în domeniu și să nu întreprindă acțiuni ilegale, dar să își canalizeze eforturile

în contracararea defrișărilor ilicite și să manifeste o colaborare eficientă cu instituțiile abilitate ale statului, în special cu organele de drept și anticorupție.

„Stimați angajați ai Moldsilva, faceți public planul anual de acțiuni de sporire a suprafețelor împădurite.

Vă îndemn să informați mai mult publicul despre măsurile de sanitară silvică, ca oamenii să nu confunde acțiunile planificate în beneficiul fondului silvic cu tăierile ilicite. Vom impune acțiuni drastice, vor fi vizați toți cei implicați în activitățile silvice”.

În context, directorul Agenției Moldsilva, Dumitru Cojocaru, a explicat că noul concept al Codului Silvic este în etapă de definitivare, a vorbit despre informațiile apărute în spațiul public privind tăierile ilicite, a spus că în continuare va pleda pentru înăsprirea pedepselor pentru tăierile ilicite, dar și pentru revenirea la situația când inspectorii „Moldsilva” aveau și calitatea de agenți constatori, ceea ce făcea mult mai eficientă lupta cu deficiențele din ramura silvică.

La finalul ședinței ministrul a precizat că asemenea ședințe în format extins vor fi convocate periodic.

ÎN PERIOADA 14 NOIEMBRIE 2019 - 22 FEBRUARIE 2020

O altă acțiune prioritară a fost semnarea Memorandumului de Înțelegere între Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa – Misiunea în Moldova și MADRM cu privire la

implementarea unui proiect, ce va contribui la evacuarea, reambalarea și transportarea a circa 600 tone de deșeurile de pesticide din regiunea transnistreană.

În anul curent, activitatea ministerului este orientată în aplicarea noilor principii europene de administrare publică, raționalizarea structurii instituționale în domeniu, consolidarea responsabilității autorităților administrative din sistem, elaborarea și aprobarea cadrului normativ în domeniile prevăzute de Acordul de Asocierie RM-UE (evaluarea de mediu, gestionarea resurselor naturale, resurselor de apă, managementul deșeurilor și substanțelor chimice).

În domeniul dezvoltării regionale principale realizări se referă la aprobarea Planului de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2020. Astfel, circa 200 de mln de lei din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională vor fi destinați pentru implementarea proiectelor în localitățile rurale, în special pentru: aprovizionarea cu apă și sanitație a localităților circa 74 de mln de lei; infrastructura drumurilor regionale și locale - peste 41 de

mln de lei; dezvoltarea infrastructurii de afaceri - circa 51 de mln de lei, precum și sporirea activității turistice circa 24 de milioane de lei.

Grație mijloacelor financiare distribuite vor fi reabilitați circa 40 de km de drum și 17 poduri, iar 18 localități vor beneficia de 26,56 de km de apeduct, stații de epurare și pompare și tratare ale apei. Totodată, urmează a fi reconstruite două obiective turistice noi.

Cu suportul partenerilor externi a fost dat starul implementării proiectelor în Zonele urbane focale Cahul și Ungheni „UE for Cahul” și „UE for Ungheni” în valoare de 23 mln. euro, iar în colaborare cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale au fost agreeate proiectele prioritare ce vor fi finanțate de UE în domeniile eficiență energetică și aprovizionare cu apă și canalizare, în valoare de 32 mln. Euro.

2 ÎN 1. PLANTA CARE PRODUCE ROȘII ȘI CARTOFI ÎN ACELAȘI TIMP

De la industria auto până la domeniul agricol, se pare ca am intrat în era hibridului. Experimente în care se combină tot felul de produse pr inprocedee diverse pentru a crea „ceva nou”, mai bun, mai eficient, mai productiv, sunt tot mai des abordate de știință și tehnică.

Nici horticultura nu este „străină” de astfel de tehnici. În 2017, planta hibrid care producea vinete și cartofi, creată de românul Valentin Cucu, a luat prin surprindere actualitatea agricolă de atunci.

Recent, compania de horticultură Thompson and Morgan vinde pe piața din Marea Britanie o nouă, plantă care produce cartofi și roșii în același timp.

Planta, denumită „Tom-Tato”, este un hibrid creat pe cale naturală, fără manipulare genetică, rezultată prin altoirea unei plante de cartof cu o plantă de tomate.

Având în vedere faptul că roșia și cartoful fac parte din aceeași familie, cea a solanaceelor, altoirea lor a fost posibilă. Totuși, procesul de altoire este destul de dificil. Din fiecare plantă este tăiată o bucată de țesut de dimensiunea unei gămălii de ac, care este apoi verificată și crescută separat într-un gel special și ulterior în compost.

Când ating înălțimea de cinci centimetri, tulpinile celor două plante sunt tăiate în unghiuri identice și altoite. Capătul superior al plantei de cartof și extremitatea inferioară a plantei de tomate sunt

legate, până când se formează o îmbinare naturală.

„Este o operațiune care necesită o îndemânare deosebită”, a afirmat Paul Hansord, directorul companiei Thomson and Morgan.

Procesul de altoire începe într-un laborator din Olanda, după care plantele sunt trimise în Marea Britanie, unde cresc în sere până ajung suficient de mari pentru a fi vândute.

O singură plantă poate produce aproximativ 500 de roșii cherry și o recoltă rezonabilă de cartofi. Roșiile și cartofii pot fi recoltați în același timp.

Planta produsă de Thomson and Morgan nu este o premieră, însă încercările anterioare au avut deficiențe în ceea ce privește gustul.

IATĂ CUM POȚI PĂSTRA FRUCTELE PROASPETE PÂNĂ LA PRIMĂVARĂ

Fie că vorbim despre mere, pere, prune, struguri sau gutui, fiecare dintre aceste bogății ale toamnei ne încântă cu parfumul, prospețimea, culoarea și gustul lor.

Insă, dacă nu deținem secretul păstrării acestor fructe de toamnă în condiții optime, nu ne putem bucura de proprietățile lor decât o scurtă vreme, cât ele sunt pe rod și în perioada culesului.

Fructele depozitate sunt organisme vii, în care se petrec o mulțime de procese. În primul rând, respirația, în rezultatul căreia se consumă substanțele plastice, acumulate în fructe, și oxigenul din mediul înconjurător, se degajă bioxid de carbon, apă și energie. Pe lângă aceasta, se schimbă gustul, culoarea, se intensifică aroma și au loc pierderi în masa fructelor.

Ca să te bucuri toată iarna de savoarea perelor, merelor, strugurilor sau gutuilor din propria grădină, trebuie să ții cont de aceste sfaturi de păstrare și depozitare.

Pentru a preveni des-

hidratarea fructelor, umiditatea din încăperea unde se păstrează acestea pentru iarnă trebuie să fie 90%, la începutul depozitării, și 80-85% pe parcursul lunii de depozitare.

MERELE

Cele pentru depozitarea peste iarnă se culeg cu aproximativ 1-2 luni înainte de a atinge maturitatea. Fructele trebuie să fie perfect sănătoase, fără urme de lovituri sau stricăciuni. Merele se înfășoară individual în hârtie de ziar sau pergament și se păstrează în încăperi răcoroase și uscate, așezate pe rafturi. De asemenea, se mai pot depozita în lăzi, de preferat, fără să se atingă între ele. Au nevoie de verificări periodice, pentru eliminarea celor care încep să se strice. Mai pot fi păstrate în rumeguș, grâu sau fân.

O metodă relativ nouă pentru prelungirea termenului de păstrare și a calității merelor constă în tratarea produselor depozitate cu 1-metilciclopropen timp de

24 de ore. Ulterior produsele pot fi păstrate atât în depozit frigorific obișnuit, cât și în condiții de atmosferă controlată. Efectul vizibil este păstrarea fermității, suculenței și crocanței fructelor, plus prelungirea termenului de păstrare chiar și după externarea lor din depozitul frigorific.

PERELE

Se culeg cu cel puțin 3-4 luni înainte să atingă maturitatea, pentru a se păstra peste iarnă. Și acestea se tin în aceleași condiții de temperatură ca și merele, înfășurate în hârtie și puse pe rafturi sau așezate în lădițe. Perele se mențin foarte bine în timpul sezonului rece și în straturi de fân uscat.

GUTUIILE

Doar fructele perfect sănătoase se depozitează în lădițe fără zăbrele, de preferat captușite, pentru a menține temperatura constantă. Se mai pot înfășura în hârtie de ziar și ține pe rafturi. Și lor le

trebuie o încăpere răcoroasă. Se verifică periodic pentru a îndepărta fructele stricate.

STRUGURII

În primul rând se culeg ciorchinii cu ramura pe care au crescut, pentru a rezista mai mult. În caz că au fost culeși doar ciorchinii, fără ramură, e bine să se sigileze

cu ceară de albine capătul codiței. Peste iarnă, se țin fie în lădițe de lemn așezate una peste alta, dar cu loc pentru aerisire, fie agățați pe o sfoară, în pod.

O altă metodă de păstrare a strugurilor, nouă pentru țara noastră însă folosită de ceva vreme în Republica Moldova vizează evitarea fumigației prin arderea sulfului.

Aceste plăci de hârtie conțin metabisulfid de sodiu, se amplasează în fiecare ladă cu struguri, care respectiv sunt prerăciți și ambalați într-o pungă de polietilenă. Efectul utilizării este în combaterea efectivă a mucegaiului, provocat de Botrytis Cinerea, și menținerea codiței verzi a strugurilor și prospețimea boabelor.

BENEFICIILE NEAȘTEPTATE ALE CONSUMULUI DE PIURE DE CARTOFI

Piureul de cartofi are o serie de proprietăți benefice determinate de compoziția sa bogată: suficiente vitamine, minerale și alte ingrediente necesare unei stări de sănătate bună.

Cartofii conțin o cantitate mare de amidon, vitamine, zahăr, aminoacizi, lizină și minerale – calciu, fosfor.

Cercetătorii de la Universitatea din Illinois au descoperit că piureul de cartofi consumat în timpul antrenamentelor lungi este la fel de eficient ca un gel special de carbohidrați utilizat

pentru a menține nivelul de zahăr din sânge și pentru a stimula performanța athletică.

Descoperirile oamenilor de știință au fost publicate în Journal of Applied Physiology. În cadrul experimentului, 12 persoane au participat la o sesiune de ciclism.

În medie, fiecare dintre ei a parcurs cu bicicleta aproximativ 267 de kilometri pe săptămână. Voluntarii au fost împărțiți în trei grupe.

Celor din prima grupă li s-a permis să bea doar apă în timpul sesiunii de antrenamente, cei

din a doua grupă au primit un supliment de gel, iar participanților din grupa a treia li s-a oferit piure de cartofi.

„Nu am descoperit diferențe în performanța bicicliștilor care au consumat carbohidrați din piure de cartofi sau geluri în cantități recomandate de aproximativ 60 de grame pe oră în timpul experimentului”, a declarat autorul studiului, Nicholas Bird.

Acesta a menționat că participanții care au consumat geluri și piure de cartofi au avut rezultate mai bune decât cei care au băut doar apă.

MĂMĂLIGA - LEACUL PENTRU O VIAȚĂ LUNGĂ

Deși o regăsim destul de rar în lista meniului nostru cotidian, mămăliga se dovedește a fi un aliment-medica-

Așadar, nu ar trebui să lipsească din alimentație, deoarece, proprietățile terapeutice ale mămăligii o recomandă pentru mai bine de 70 de afecțiuni, au

concluzionat nutriționiștii.

Reduce aciditatea, are o acțiune calmantă și sedativă în gastrita hiperacidă și în ulcer, contribuie la detoxifierea ficatului, crește imunitatea, reglează nivelul colesterolului din sânge și combate obezitatea.

În același timp, dieta cu mămăligă reduce stresul, ameliorează anexita, incontinența urinară, reumatismul și diabetul, iar lista beneficiilor este mult mai lungă.

LEAC PENTRU... VIAȚĂ LUNGĂ

Cei care mănâncă zilnic fie mămăligă, fie produse din porumb, se bucură de longevitate. Aceasta este concluzia unor studii desfășurate pe parcursul mai multor ani.

Cercetatorii endocrinologi consideră că un consum zilnic de

mămăligă scade cu 60% riscul de boli psihice generate de disfuncții tiroidiene.

De asemenea, reglează concentrația de glucoză în sânge, fiind de folos diabeticii. Reduce cantitatea de colesterol din sânge, scăzând astfel riscul de ateroscleroză și, implicit, de infarct.

Mai mult, banala mămăligă revitalizează funcțiile sexuale, în special cele feminine.

DE AJUTOR ÎN OBEZITATE

Mămăliga poate fi consumată la mesele principale în locul pâinii. În curele de slăbire, mămăliga trebuie consumată cu iaurt și cu brânză slabă. Când este combinată cu alimente grase (unt, slănină sau smântână), atunci meniul are efectul unei mese copioase.

Dacă vrem să socotim câte calorii consumăm zilnic, atunci trebuie să ținem seama că 100 g de mălai are 351 calorii, în timp ce 100 grame de pufuleți conțin 520 calorii.

Cataplasma cu mămăligă caldă face minuni în bronșite, gripă, tuse cronicizată iar aplicată pe zona inferioară a abdomenului, pentru anexite și cistite.

Mămăliga vindecă și urciorul prin aplicarea de mămăligă caldă pe pleoape, schimbând-o cat se poate de des iar pentru stimularea creșterii părului, foarte eficient este masajul cu mălai.

E suficient un pumn de mălai, se masează bine scalpul timp de câteva minute, se scutură apoi bine mălaiul și nu se spală părul. Se repetă acest tratament 2-3 zile, abia apoi se spală bine părul.

CULTURA DE PRIMĂVARĂ UȘOR DE VALORIFICAT, CARE ADUCE UN PROFIT NESPERAT

Este o plantă aromatică veche de când lumea, ale cărei frunze conțin o cantitate mare de uleiuri volatile, substanțe polifenolice, taninuri, flavonoizi și principii amare care îi conferă principii de medicament.

Datorită conținutului său în uleiuri, planta este folosită nu doar ca medicament, ci și ca aromatizant în industria cosmetică și alimentară.

Cu aroma sa care trezește simțurile, menta și-a câștigat statutul de plantă medicinală de top, fiind totodată și un ingredient nelipsit în restaurante, cofetării și baruri.

Deși este o cultură de nișă, plantația de mentă aduce profituri frumoase celor ce doresc să investească în acest domeniu. Vestea bună este că această plantă aromatică este din ce în ce mai căutată pe piața românească, ceea ce o face ușor de valorificat. O altă veste bună este aceea că înființarea unei culturi de mentă se poate face oricând: de la toamnă târziu la primăvara devreme.

De profitabilitatea acestei plante s-a convins Daniel Sturzu, un fermier care scoate un

profit de 1000 de euro la hectar din cultivarea mentei. Acesta spune că înființarea unei culturi de mentă este una sigură fără mari riscuri, iar prețul rămâne constant. "Este o cultură sigură pentru că, în general, plantele aromatice - cimbru, oregano, tarhon, își mențin prețul".

Terenul se pregătește ca și la culturile de legume și presupune discuit, frezat. Atunci când solul este uscat, după cereale sau leguminoase, se va efectua o lucrare de dezmiriștire, cu plugul la 8-10 cm adâncime, după care atunci când solul are umiditatea suficientă, se va executa arătura adâncă la cca. 30 cm cu plugul, urmat obligatoriu de grapa stelată.

Stoloniile mentei sunt amplasați, pe verticală, într-un strat superficial de sol bine determinat (0-6 cm). S-a stabilit de asemenea că prin plantarea mai adâncă, la 15-20 cm, stoloniile cresc vertical până la stratul de la 3 la 5 cm, unde se amplasează orizontal. Norma la hectar este 160.000 fire.

"De la plantațiile de mentă îngrijite ca la carte se pot obține circa 6-8 tone de stoloni la hectar iar cantitatea de stoloni recoltată

poate constitui material de înmulțire pentru 6 hectare de plantație nou-înființată", ne mai spune cultivatorul. Prețul unui stolon pleacă de la 0,8 lei / buc de la 5000 buc, 0,9 lei / buc de la 1000 buc, 1 leu de la 100 buc sau 2 lei de la 1 buc. După plantare urmează curățarea terenului de buruieni. Aici vine partea mai grea pentru că această lucrare se face manual pentru că menta este foarte sensibilă la erbicide iar folosirea lor ar compromite total producția. Buruienile se elimină manual.

Odată plantată, menta are mare nevoie de apă astfel că trebuie udată de 2, 3 ori pe săptămână. În plus are nevoie și de fertilizatori de creștere care au rolul de a scoate din starea de repaus.

"Are nevoie de foarte multă apă, trebuie să se facă baltă la tulpină pentru a se dezvolta în condiții optime", spune cultivatorul. Nevoia de apă a mentei se manifestă cel mai pregnant în prima jumătate a perioadei de vegetație până la butonizare. Umiditatea solului este factorul care poate decide momentul optim de plantare. Este foarte important de știut că la o umiditate a solului sub 30%, menta nu trebuie plantată,

deoarece cea mai mare parte a stolonilor se usucă, indiferent de conținutul inițial de apă al acestora.

Menta este foarte atractivă pentru insecte probabil datorită mirosului puternic și a gustului dulce. Acestea se înalță pe diverse insecticide existente pe piață care nu fac rău plantei în comparație cu erbicidele.

Recoltarea frunzelor de mentă se face săptămânal foarfeca de vie se taie anumite părți ale plantei, obținându-se, de pe 1.000 de metri părați, cam 100 de kilograme. Îi trebuie o lună de zile unei plante ca să se regenereze cu totul, iar pe parcursul unui an se pot obține fără probleme 3-4 culturi - cicluri complete, deci menta este foarte rentabilă.

8 MOTIVE CA SĂ CONSUMI PĂTLĂGELE ROȘII

Roșiile se numără printre alimentele bogate din punct de vedere nutritiv care oferă și incredibile beneficii pentru sănătate, atunci când sunt consumate zilnic.

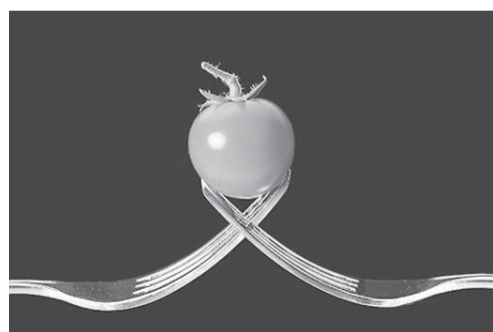
Roșiile sunt bogate în vitaminele A, C, K, B6, potasiu, acid folic, tiamină, magneziu, niacin, cupru și fosfor, care sunt esențiale pentru a menține o stare bună de sănătate. Una dintre cele mai importante virtuți ale roșiilor este că ele scad în mod natural colesterolul, grăsimile saturate, sodiul și calorile. Puteți folosi roșiile în sandwich-uri, salate, sosuri, piureuri și supe. Citiți pentru a descoperi 9 motive pentru a mânca roșii în fiecare zi.

1. ÎMBUNĂTĂȚESC VEDEREA

Roșiile sunt o sursă excelentă de vitamine A și C, care ajută la îmbunătățirea vederii și pot preveni orbirea nocturnă. Un studiu recent arată că, prin conținutul ridicat de vitamina A, roșiile pot ajuta la prevenirea degenerescenței maculare, o boală gravă a ochilor. Mai mult decât atât, roșiile pot reduce riscul de apariție a cataractei. Roșiile conțin, de asemenea, antioxidanți fitochimici - licopen, luteină și zeaxantina - care protejează ochii de problemele provocate de lumină.

2. AJUTĂ ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA CANCERULUI

Potrivit unui studiu publicat în Jurnalul

Institutului Național al Cancerului (din SUA), consumul de multe roșii poate ajuta la combaterea cancerului de prostată. Tomatele pot ajuta, de asemenea, la reducerea riscului unor alte tipuri de cancer, cum ar fi cel de stomac, pulmonar, de col uterin, ovarian, de faringe, de gură, de gât, rectal, de colon, de esofag. Asta pentru că roșiile sunt bogate în licopen antioxidant. Pentru a stimula beneficiile anti-cancer ale roșiilor, încercați să le gătiți în salate, cu ulei de măsline.

3. CURĂȚĂ PIELEA

Consumul de roșii cu regularitate poate ajuta clar pielea ta să arate perfect. Roșiile conțin licopen, un antioxidant puternic care protejează pielea de efectele soarelui și fac pielea mai puțin sensibilă la ultraviolete, una dintre cauzele apariției ridurilor și liniilor fine. Roșiile ajută în vindecarea

acnee și a erupțiilor cutanate și minimizează porii mari. O mască cu pulpa de roșii poate restabili strălucirea sănătoasă a pielii.

4. REDUC NIVELUL DE ZAHĂR DIN SÂNGE

Rosiile contin carbohidrați foarte mici și ele ajuta la reducerea nivelului de zahar din sange. Rosiile contin, de asemenea, crom, care ajuta la controlul glicemiei, și fibre, care ajuta la mentinerea nivelului de zahăr din sânge de la obtinerea prea mare. Câteva studii au constatat ca puternicii antioxidanti din tomate protejează fluxul sanguin și rinichii, zonele care sunt adesea afectate de diabet zaharat.

5. PROMOVAREA UNUI SOMN BUN

Rosiile sunt o mare sursă de licopen și vitamina C, care te pot ajuta sa dormi mai bine. Deci, dacă aveți probleme de a adormi, luați în considerare adăugarea roșii pentru dieta ta de zi cu zi. Puteți folosi roșii din supă sau salată, sau adăuga o periută pentru dumneavoastră.

6. PĂSTREAZĂ OASELE SĂNĂTOASE

Rosiile contin vitamina K si calciu, care ajuta la mentinerea oaselor sanatoase. Prin urmare, consumul de roșii poate contribui la consolidarea și repararea oaselor tale. S-a demonstrat că lico-

penul antioxidant poate îmbunătăți, de asemenea, masa osoasă și ajuta în lupta împotriva osteoporozei - o boala grava, care poate duce la fracturi osoase, deformare și la invaliditate.

7. TE APĂRĂ DE DURERI CRONICE

Datorită prezenței agenților anti-inflamatori, cum ar fi carotenoide și bioflavonoide, roșii pot ameliora durerea cronică. Persoanele care suferă frecvent de dureri usoare sau moderate au, de obicei, inflamație. O persoană care bea un pahar de suc de roșii în fiecare zi poate reduce nivelurile sanguine de TNF-alfa, care cauzează inflamațiile, cu aproximativ 34 la suta. Astfel, roșiile sunt bune pentru persoanele care suferă de probleme de sanatate cronice, cum ar fi boli de inima, osteoporoza, cancer și Alzheimer.

8. BUNE PENTRU PĂRUL TĂU

Rosiile sunt, de asemenea, bune pentru parul tau. Ele sunt bogate în vitamine și fier, care ajuta la intarirea parului si poate adăuga chiar strălucire a parului deteriorat și lipsit de viață. Mai mult decât atât, roșiile au aciditatea care echilibrează nivelul pH-ului în păr. Dacă aveți mătreață și senzație de mâncărime, se aplică suc de roșii proaspăt pe par și scalp, după samponare, și se clătește cu apă rece sau călduță după 4-5 minute. Nu folosiți roșii pe par prea des, deoarece aciditatea lor poate usca parul.

MOLDOVA A CÂȘTIGAT PENTRU PRIMA DATĂ 200 DE MILIOANE DE DOLARI DIN EXPORTUL DE FRUCTE ÎN RUSIA ȘI A DEPĂȘIT SERBIA

Exportatorii și livădarii moldoveni au stabilit un nou record la furnizarea de fructe și struguri de masă către Rusia, în 2019 - veniturile din export pentru prima dată în istorie au ajuns la 200 de milioane de dolari SUA. Analistii EastFruit spun că Moldova, prin acest indicator, a ocupat locul opt în clasamentul celor mai mari furnizori, depășind Serbia, care a redus veniturile la 196 milioane dolari.

„Datorită faptului că fructele din Moldova au fost de obicei cele mai ieftine, pe același segment de produse, poziția acestei țări în clasamentul celor mai mari furnizori de fructe către Rusia, ca valoare, a rămas scăzută. Dacă luăm în considerare doar volumul livrat, în tone, atunci Moldova va fi deja pe locul al treilea, cedând doar Ecuadorului și Turciei”, spune Andrei Yarmak, economist la departamentul de investiții al Organizației ONU pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

„În următorii ani, principala provocare a furnizorilor de fructe din Moldova va fi diversificarea exporturilor pentru a reduce riscurile potențiale din pierderea pieței ruse și

îmbunătățirea calității și, prin urmare, a valorii și prețului fructelor exportate. Într-adevăr, astăzi Rusia își extinde propria producție de fructe și începe deja să completeze segmentul

de produse ieftine în multe categorii, unde Moldova este deosebit de puternică, în special în categoria merelor proaspete”, a declarat expertul FAO.

Veniturile principale din Rusia exportatorii moldoveni le-au obținut din livrările de mere - aproximativ 108 milioane de dolari SUA. Exportul strugurilor de masă din Moldova către Rusia a realizat câștiguri de 34 de milioane de dolari SUA, încă 21,5 milioane de dolari provenind de la exportul de prune. Alte fructe și pomsușoare care au fost exportate în volume mari din Moldova în Rusia sunt cireșele dulci, căpșunii, prunele, caisele și cireșele.

Exportul principalelor articole de export: mere, struguri de masă și prune din Moldova în Rusia aproape că nu s-a schimbat de-a lungul anului. Dar exportul de cireșe a scăzut imediat cu 22%. În același timp, veniturile din exportul căpșunilor proaspete au crescut de 2,5 ori, de la prune - cu 34%, și din exportul caiselor proaspete - de 3,6 ori.

ÎN 2020, ROADA DE FRUCTE ȘI STRUGURI MOLDOVENEȘTI POATE SCĂDEA DIN CAUZA LIPSEI DE APĂ PENTRU IRIGARE

Conform evaluării oficiale a agenției de stat „Apele Moldovei”, la mijlocul lunii februarie a acestui an conținutul de apă al râului Nistru în Republica Moldova este de aproximativ 53% din normă. Situația ce ține de volumul de apă al râului Prut este și mai gravă.

Experții remarcă faptul că, teoretic, nivelul resurselor de apă ale principalelor râuri ale țării poate crește pe fondul precipitațiilor puternice de primăvară. În mod similar, situația s-a dezvoltat în 2019, când din aprilie până în iunie în unele regiuni ale Moldovei au căzut două norme și jumătate de precipitații, cât e cantitatea firească pentru această perioadă a anului. Dar o repetare a acestui scenariu meteorologic timp de doi ani consecutiv este puțin probabilă.

În condițiile actuale, specialiștii agenției de stat nu exclud posibilitatea apariției unor probleme de furnizare a apei către orașe și sate și, prin urmare, posibilitatea introducerii restricțiilor privind utilizarea apei din rezervoarele de apă de suprafață în scopuri de irigație. În ultimii cinci ani, Moldova de două ori a fost la un pas de asemenea restricții, dar, cu toate acestea, a fost posibil să fie evitate, grație precipitațiilor salvatoare.

În acest an, problemele prognozate ce țin de accesul la surse de apă pentru irigare nu au dus încă la o ajustare a planurilor de producție a cea mai mare parte a întreprinderilor agricole, specializate în legume și pomsușoare. Fermierii afirmă, în acest context, că „sunt obișnuiți deja să meargă pe muchie de cuțit”.

LIVĂDARIILE MOLDOVENEȘTI SE PREGĂTESC PENTRU O EVENTUALĂ DETERIORARE A SITUAȚIEI FITOSANITARE

Experții moldoveni prezic deja scăderea producției de cireșe, caise și, eventual, prune în acest an. Conform prognozelor experților în domeniu, din cauza iernii anormal de calde în multe livezi ale Moldovei crește brusc riscul de răspândire a dăunătorilor. În special, cea mai periculoasă pentru fructele sâmburoase și fructele cu coajă lemnoasă, precum și nucii, este molia de est. Având în vedere situația negativă actuală, la sfârșitul

lunii februarie și începutul lunii martie, Federația Agricoltorilor din Moldova FARM, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe Moldova Fruct și Uniunea Asociațiilor Producătorilor de Culturi Nucifere planifică să organizează o serie de seminări privind protecția plantațiilor.

Specialiștii în agronomie atrag atenția asupra faptului că tratamentele chimice la începutul primăverii sunt

complicate de faptul că multe plantații, în special cele tinere, sunt sub stres din cauza lunilor secetoase. În acest sens, se recomandă monitorizarea atentă a compoziției amestecurilor din rezervoarele de pesticide și a nu depăși doza acestora.

Reprezentanții organizațiilor horticole consideră, de asemenea, puțin probabil ca se va repeta situația de anul trecut, când ploile de la sfârșitul primăverii și la

începutul verii au crescut rezervele de umiditate ale solului, după o toamnă și o iarnă relativ uscate. Având în vedere că sistemele de irigație și de protecție împotriva ploii sunt montate pe doar 5-7% din livezile de sâmburoase, acestea sunt excesiv de dependente de condițiile meteorologice și de ciclurile biologice, pe care motiv experții prezic deja o scădere a roadei de cireșe, caise și, eventual, prune în acest an.

MERELILE MOLDOVENEȘTI: CE SOIURI SUNT SOLICITATE ȘI LA CE PREȚURI SE POT AȘTEPTA PRODUCĂTORII

În ciuda faptului că până la începutul ultimei săptămâni din februarie, comparativ cu situația de la mijlocul lunii, prețurile minime și maxime pentru mere în Moldova au crescut ușor (cu aproximativ un leu/kg), majoritatea loturilor de calitate pentru export sunt încă vândute cu cel mult 11-13 lei/kg (0,65-0,77 dolari/kg), scrie East-fruit.

Mai mult, angajații departamentului marketing ale asociațiilor producătorilor agricoli și marilor companii menționează că, nu există

motive întemeiate de creștere a prețurilor pentru recolta din anul 2019.

Pe de o parte, pe piața din Moldova în continuare rămân activi intermediarii, furnizorii și comercianții. Aceștia sunt în căutarea ofertelor pentru mere roșii de calitate „standard” la un preț relativ scăzut - „astfel încât să fie comercializate cu prețuri cuprinse în intervalul de 45-50 de ruble per kilogram angro pe piața rusă”.

Ca factor constrângător, cumpărătorii au remarcat prezența unei alternative ieftine pe piața rusă - merele din Iran, care au intrat

pe piața rusă la începutul lunii februarie în cantități mari.

Cantitatea de mere de calitate scăzută ale producătorilor din țară este deja mai mică, deoarece au vândut activ în perioada decembrie-ianuarie. Până la sfârșitul lunii februarie, în frigiderele întreprinderilor horticole moldovenești, chiar și merele rămase de soiul Idared pot fi clasificate ca fiind bune (după criteriul pieței ruse) pentru export.

Cerere pentru acest soi este relativ înaltă, dar prețurile nu mai cresc sau înregistrează majorări nesemnificative.

SPECIALIȘTII S.B. FROZEN FOODS: METODA DE CONGELARE CU ȘOC TERMIC PERMITE SĂ MENȚINEȚI CALITĂȚILE BENEFICE ALE POMUȘOARELOR

Metoda de congelare cu șoc termic permite celulelor și țesuturilor pomușoarelor să își păstreze pe deplin structura naturală și valoarea nutritivă.

Metoda de congelare cu șoc termic a pomușoarelor are câteva avantaje față de alte metode similare. În primul rând, acest tip de înghețare vă permite să mențineți integritatea structurii, aspectul și gustul produselor congelate. Acest lucru l-a spus directorul companiei S.B. Frozen Foods Semyon Brik, într-un interviu exclusiv pentru postul de televiziune 1 + 1.

„Dacă comparăm înghețarea industrială a pomușoarelor cu înghețarea la domiciliu, atunci diferența este destul de semnificativă. Într-un frigider obișnuit, de casă, procesul de congelare a fructelor de pădure are loc într-un mod diferit, mult mai

lent, iar, la decongelare, produsul își pierde proprietățile și aspectul comercial. În timp ce înghețarea la șoc la o temperatură de -35 ° C asigură o tranziție aproape instantanee a lichidului conținut în interiorul pomușoarelor într-o stare solidă de agregare. Acest lucru permite celulelor și țesuturilor de căpșuni, zmeură, afine sau mure să își păstreze pe deplin structura naturală și valoarea nutritivă.

Un alt avantaj al acestui tip de înghețare a poriducției este perioada de valabilitate semnificativă a produselor, căci pomușoarele pot fi păstrate până la doi ani, fără a-și pierde proprietățile.

ÎN MOLDOVA, STRUGURII DE MASĂ CRESCUȚI FOLOSIND NOILE TEHNOLOGII SE VÂND CU 30-40% MAI SCUMP DECÂT CEI TRADIȚIONALI

În prezent, în Moldova, plantațiile de viță de vie de tip Pergola/Tendone și Gable/Ypsilon se apropie de 200 ha. Conform observațiilor experților din Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova (APM), la sfârșitul anului de comercializare, viticultorii moldoveni au comercializat majoritatea produselor din plantații formate de tipurile Pergola/Tendone și Gable/Ypsilon, la un preț mediu de 20-24 lei / kg (1 USD, 14-1,37 / kg). În timp ce cea mai mare parte a strugurilor de masă cultivate în podgoriile clasice - cu spalier vertical -, a fost vândută la un preț de 13-16 lei / kg (0,77-0,95 USD / kg).

Potrivit experților APM / USAID, în prezent, în Republica Moldova, suprafața plantațiilor de viță de vie din

tipurile Pergola/Tendone și Gable/Ypsilon se apropie de 200 ha. Mai mult de jumătate din aceste plantații sunt vii noi, formate din start în funcție de tipurile indicate, iar restul sunt plantații tinere transformate în Pergola/Tendone și Gable/Ypsilon din plantații clasice. Acum doi-trei ani, astfel de podgorii, de un tip nou, ocupau nu mai mult de 100 de hectare în întreaga țară. Aceasta în contextul faptului că, potrivit statisticilor, suprafața totală a plantațiilor de struguri de masă este puțin peste 17 mii de hectare. Anul trecut, în țară au fost plantate 862 hectare de vie, inclusiv jumătate de soiurile de masă.

Construcțiile plantațiilor Pergola/Tendone („foisor”) și Gable/Ypsilon („acoperiș în două ape”) oferă cultivatorilor o oportunitate ridicată de a efectua operațiuni manuale

pe viță de vie uscată și verde, de a regla cantitatea de struguri pe butuc și de a recolta rapid și precis. În plus, caracteristicile de proiectare ale acestui tip de plantație oferă cea mai bună (dar, în același timp, difuză) iluminare a ciorchinilor și, de asemenea, cu condiția ca acestea să fie pregătite corespunzător pentru iarnă, și o mai mare rezistență la îngheț. În Moldova, în ultimii ani, iernile și primăverile au fost relativ blânde, pe astfel de plantații - Pergola / Tendone și Gable / Ypsilon - a tolerat bine înghețurile chiar și un soi de struguri iubitor de căldură, precum Cardinalul.

O condiție necesară a tehnologiei agricole pentru podgoriile Pergola / Tendone și Gable / Ypsilon este nutriția corespunzătoare a viței de vie, respectiv - prezența sistemelor de irigare prin picurare. În Moldova, potrivit experților APM/USAID, aproape toate viile de acest tip sunt echipate cu aceste sisteme. În timp ce numai 5-7% din podgoriile clasice sunt asigurate cu irigație. În consecință, roada de struguri de masă la plantațiile de tipuri noi este, în medie, de trei până la patru ori mai mare (până la 40 t / ha). În același timp, calitatea produselor este, de asemenea, mult mai mare. În ultimii doi ani secetoși, tocmai calitatea produselor a devenit factorul de preț dominant în viticultura Moldovei.

PREȚURILE SĂPTĂMÂNNALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

(30.01.2020)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	12.00	14.00	13.00
Mere Idared	10.00	13.00	12.00
Mere Jonagold	12.00	14.00	13.00
Mere Reinette Simirenko	10.00	12.00	11.00
Mere Gala	12.00	14.00	13.00
Mere Grany Smith	12.00	14.00	13.00
Mere Fuji	14.00	15.00	14.00
Mere timpurii	-	-	-
Mere, alte soiuri	10.00	14.00	12.00
Pere Conference	25.00	25.00	25.00
Alte soiuri de pere	17.00	18.00	17.00
Struguri de masă (albi)	-	-	-
Struguri de masă (roșii)	24.00	25.00	24.00
Struguri negri	20.00	22.00	20.00
Struguri Moldova	19.00	21.00	20.00
Struguri Kismis	-	-	-
Caise	-	-	-
Prune	-	-	-
Piersici	-	-	-
Portocale	16.00	17.00	16.00
Mandarine	18.00	20.00	18.00
Banane (galbene)	17.00	18.00	17.00
Zmeură	-	-	-
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	-	-	-
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	-	-	-
Coacăză (neagră)	-	-	-
Coacăză (roșie)	-	-	-
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	-	-	-
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	-	-	-
Vișine	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	-	-	-
Cartofi (recolta anului trecut)	4.30	5.00	4.50
Morcovi (recolta anului curent)	-	-	-
Morcovi (recolta anului trecut)	5.00	6.00	5.00
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	-	-	-
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	5.00	5.50	5.00
Tomate de seră (roșii, rotunde)	22.00	24.00	23.00
Tomate de seră (roze)	-	-	-
Tomate de seră (roșii, cărnose)	24.00	24.00	24.00
Tomate de seră (soi Cherry)	27.00	28.00	27.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	-	-	-
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	30.00	32.00	30.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	40.00	45.00	40.00
Ardei dulci de seră (verzi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (galbeni)	40.00	45.00	40.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	55.00	60.00	55.00
Mărar	55.00	60.00	55.00
Coriandru	-	-	-
Busuioc	-	-	-
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	85.00	110.00	95.00
Nuci (cu coajă)	25.00	30.00	25.00
Miez de alune	120.00	140.00	130.00
Alune (cu coajă)	40.00	50.00	45.00
Miez de migdale	150.00	180.00	160.00
Migdale (cu coajă)	-	-	-
Caise deshidratate	-	-	-

CEI MAI BUNI ÎNLOCUITORI NATURALI AI ZAHĂRULUI

Zahărul nu aduce nimic bun în organism. Nu conține proteine, grăsimi esențiale, vitamine sau minerale. Este cel mai nociv ingredient din dieta modernă. Acesta a fost asociat cu multe boli grave, incluzând obezitatea, bolile cardiace, diabetul și cancerul. Mai mult, majoritatea oamenilor consumă prea mult zahăr și de multe ori nu au nicio idee. Din fericire, există multe modalități de a înlocui alimentele fără a adăuga zahăr.

Zahărul interferează cu hormonii din organism care reglează foamea și saturația. Acest lucru poate duce la creșterea aportului de calorii și creșterea în greutate.

De asemenea, vă afectează metabolismul, ceea ce poate duce la creșterea depozitării de insulină și grasimi. De fapt, multe studii au găsit o legătură puternică între zahăr și obezitate.

Persoanele care consumă mult zahăr sunt mai susceptibile de a deveni supraponderale sau obezi decât cei care consumă moderat. (PM)

Mulți cercetători numesc zahărul „moartea albă”. După consumul de carne, cel de zahăr ocupă primul loc în deteriorarea calității vieții și în scurtarea duratei de viață. Zahărul consumat din obișnuință este considerat chiar un drog, ce poate da dependență.

Zahărul rafinat (zahăr alb) este o substanță de semisinteză obținută, în principal, din sfeclă de zahăr și este format dintr-o singură substanță, zaharoză. Paradoxal, substituenții zahărului sunt cu mult mai nocivi. Zaharina are anumite efecte toxice în organism (dezechilibre hormonale și predispunerea la cancerul vezicii urinare, a celui genital și de prostată). Zaharina este trecută pe lista alimentelor cu potențial cancerigen.

Aspartamul a fost introdus în sucurile de tip „light”, dar și în dulciuri. Printre efectele nocive ale aspartamului se află: palpitațiile, greața, durerile de cap, insomnia, nervozitatea, depresia, problemele de concentrare și chiar pierderile de memorie, tulburările de vedere și

pierderile temporare ale auzului. În multe țări, aspartamul este interzis în alimente, dar în România, acest îndulcitor artificial este încă permis.

Știați că un litru de băutură de tip cola conține 100 – 150 de grame de zahăr (echivalentul a 22 de cuburi) și substanțe excitante echivalente a trei cești de cafea? Deși este de natură organică, prin prelucrare zahărul își pierde enzimele și toți ceilalți constituenți naturali necesari vieții. Organismul își mobilizează toate resursele pentru a se apăra de asaltul zahărului, dar prețul plătit este prea mare. Plăcerea gustativă pe care ne-o oferă zahărul o plătim cu felii de sănătate.

Zahărul poate scădea reacția de apărare a organismului la infecții. Consumul de zahăr determină deficiențe de crom și zinc și perturbă absorbția calciului și a magneziului. În timp, consumul de zahăr duce la pierderea elasticității și a funcționării normale a țesuturilor.

De asemenea, zahărul hrănește celulele canceroase, consumul fiind legat de dezvoltarea cancerului la sân, a cancerului ovarian, a cancerului de pancreas, de prostată, de vezică biliară și a cancerului gastric.

Zahărul poate favoriza apariția osteoporozei, poate crește tensiunea arterială, poate determina apariția durerilor de cap, inclusiv migrenelor și a stărilor de amețeală.

Zahărul crește riscul instalării bolii Alzheimer și poate determina apariția cataractei și a miopiei. Absorbția rapidă a zahărului în organism mărește pofta de mâncare a persoanelor cu obezitate. Scăderea consumului de zahăr duce la creșterea stabilității emoționale.

ÎNLOCUITORII NATURALI AI ZAHĂRULUI

Zahărul nerafinat (brun sau negru) – Extras prin procedee simple din trestia de zahăr, păstrează în compoziția sa vitamine și minerale care lipsesc celui rafinat: potasiu, calciu, magneziu, fosfor, sodiu,

fier. Zahărul brut (brun) este mai închis la culoare și are o formă mai neregulată.

Pentru prăjituri, cozonaci sau alte dulciuri, zahărul brut se comportă la fel ca și cel obișnuit, însă are punctul de topire mai jos, face mai puțină spumă și este mult mai sănătos decât zahărul rafinat. Zahărul brun cuprinde urme de melasă (care conține la rândul ei minerale) de la materia brută la trestia de zahăr.

Siropul de agave – Este obținut din planta cu același nume, originară din Mexic. Conține vitaminele B, C, D, E, calciu, fosfor, fier, potasiu, magneziu, seleniu și crom. Este recomandat diabeticii, datorită poziției joase pe scara glicemică.

Siropul de orez – Se obține din orez brun prajit. Conține magneziu, fosfor, mangan, potasiu și zinc.

Siropul de tapioca – Rădăcinile de tapioca produc mai multă energie (ca hrană) pe unitatea de teren decât orice altă cultură. Frunzele furnizează vitamine și proteine.

Extractul de stevia – Obținut dintr-o plantă, Stevia rebaudiana, este de 300 de ori mai dulce ca zahărul și are zero calorii, indice glicemic zero, putând fi folosit și de diabetici.

Xylitolul – Este un îndulcitor extras din coceni de porumb. Are un indice glicemic foarte scăzut și este cunoscut pentru efectul său antibacterian.

Siropul de arțar – Se obține prin fierberea sevei copacului. Poate fi folosit ca îndulcitor pentru cafea sau ceai sau ca topping pentru diferite dulciuri (clatite, placinte), dar și ca ingredient al unor sosuri pentru diverse preparate culinare.

Fructele proaspete – Conțin o proporție ideală a diferitelor tipuri de zaharuri.

Sucurile, salatele de fructe, fructele duc la normalizarea glicemiei, la reglarea funcțiilor pancreasului, la rafinarea gustului, precum și a percepțiilor olfactive. Și fructele uscate – stafidele, smochinele, curmalele, caisele deshidratate – sunt un excelent înlocuitor al zahărului.

Mierea este un îndulcitor ideal pentru ceaiuri, lapte și sucuri. Mierea nu poate fi folosită la obținerea unor prăjituri sau cozonacilor (aluatul îndulcit cu miere nu crește) și nici a majorității dulciurilor tradiționale care sunt preparate termic (mierea încălzită la peste 70°C își pierde proprietățile și devine toxică).

Mierea nu se fierbe pe foc pentru a fi dezaharisită, deoarece se pierd substanțele nutritive din ea și rămâne doar un simplu îndulcitor.

Preferăți mierea zaharisită, deoarece ea conține toate substanțele hrănitoare. Dacă pe eticheta recipientului de miere i se atribuie mierii de albine o anumită perioadă de valabilitate, nu este vorba de miere naturală, pură 100%. Mierea naturală nu are termen de valabilitate!

Mierea conține toate vitaminele pe care nutriționiștii le consideră necesare sănătății și multe minerale (cupru, mangan, calciu, potasiu, sodiu, magneziu, fier, fosfor, siliciu). Există foarte multe sorturi de miere, unele monoflore adică produse dintr-un singur fel de flori (de salcâm, de tei etc), iar altele produse din zonele deluroase sau submontane cu multe flori (miere polifloră).

Mierea la plic pentru ceai – Ceaiul este a doua băutură consumată în lume, cantitativ, după apă.

Pe lângă faptul că hidratează, ceaiul are beneficii asupra sănătății noastre, iar în combinație cu mierea de albine asigură protecție împotriva bolilor cardiace și a cancerului, datorită conținutului de antioxidanți din ceai și al conținutului bogat al mierii în proteine și minerale.

Ceaiul verde se combină cel mai bine cu mierea de albine, fiind incompatibil cu laptele sau zahărul. În Anglia, ceaiul de la „five o'clock” este îndulcit cu miere și adesea aromat cu rom sau lămâie.

Ungurii și nemții sunt cunoscuți ca își îndulcesc ceaiul cu miere la care adaugă arome de lămâie, rom sau ocazional vin. Olandezii savurează ceaiul negru, la care adaugă miere.

Mierea la plic pentru cafea – Mierea de salcâm este recomandată la cafea, deoarece are o aromă foarte discretă, care nu schimbă gustul cafelei.

În localurile italiene, dragostea față de miere este la modă, deoarece există o preocupare intensă asupra alimentației sănătoase, dorindu-se micșorarea consumului de zahăr.

Fiecare cafea, restaurant sau bar pune la dispoziția clienților săi miere la plic, o alternativă de îndulcitor 100% natural pentru cafeaua espresso.

BULGARIA, CEL MAI MARE PRODUCĂTOR GLOBAL DE ULEI DE TRANDAFIR ORGANIC ȘI DE LAVANDĂ

Ministerul Agriculturii de la Sofia a adoptat luni planul de acțiune menit să dezvolte până în 2027 producția agricolă organică, în condițiile în care Bulgaria este cel mai mare producător de ulei de trandafir organic și de lavandă din lume.

„Planul va consolida și va dezvolta și mai mult poziția noastră de lider la o serie de producții bio”, se arată în comunicatul Ministerului Agriculturii din Bulgaria.

Instituția vrea să sprijine fermele bio mici și mijlocii prin promovarea producătorilor, adoptarea unor scheme de angajare temporară pentru acestea, consiliere și pregătire profesională gratuită pentru fermierii care au culturi organice.

De la 26.662 hectare în 2011, suprafața certificată pentru culturile bio în Bulgaria a crescut

de peste șase ori, ajungând la 162.332 hectare în 2018. Pe aceste terenuri se cultivă trandafiri,

lavandă și viță de vie.

De asemenea, Bulgaria este printre liderii europeni în domeniul stupurilor de albine din care se realizează produse bio, numărul lor ajungând la 265.069 anul trecut, de peste patru ori mai mult ca în 2011.

Conform datelor Eurostat, suprafața de teren alocată agriculturii organice în Uniunea Europeană era de 12,6 milioane hectare în anul 2017, echivalentul a 7% din suprafața totală de teren utilizată în agricultură, în creștere cu 25% comparativ cu situația din anul 2012.

Statele membre UE cu cea mai mare pondere a suprafețelor de teren alocate agriculturii organice sunt: Austria (23,4% din suprafața totală de teren utilizată

în agricultură), Estonia (19,6%), Suedia (19,2%), Italia (14,9%), Cehia (14,1%), Letonia (13,9%) și Finlanda (11,4 %).

În restul statelor membre UE, ponderea suprafețelor de teren alocate agriculturii organice este mai mică de 10% din suprafața totală de teren utilizată în agricultură, pe ultimele locuri fiind Malta (0,4%), Irlanda (1,7 %) și România, unde suprafețele de teren alocate agriculturii organice reprezentau doar 1,9% din suprafața totală de teren utilizată în agricultură.

Eurostat precizează că înainte ca o suprafață de teren să fie certificată ca fiind „organică” trebuie să treacă printr-un proces de conversie, care poate dura 2-3 ani, în funcție de cultura agricolă.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

DEZVOLTAREA AFACERILOR

- Elaborarea planurilor de afaceri
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțării
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea seminarelor de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul de subvenționare
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

DEZVOLTAREA COOPERATIVELOR

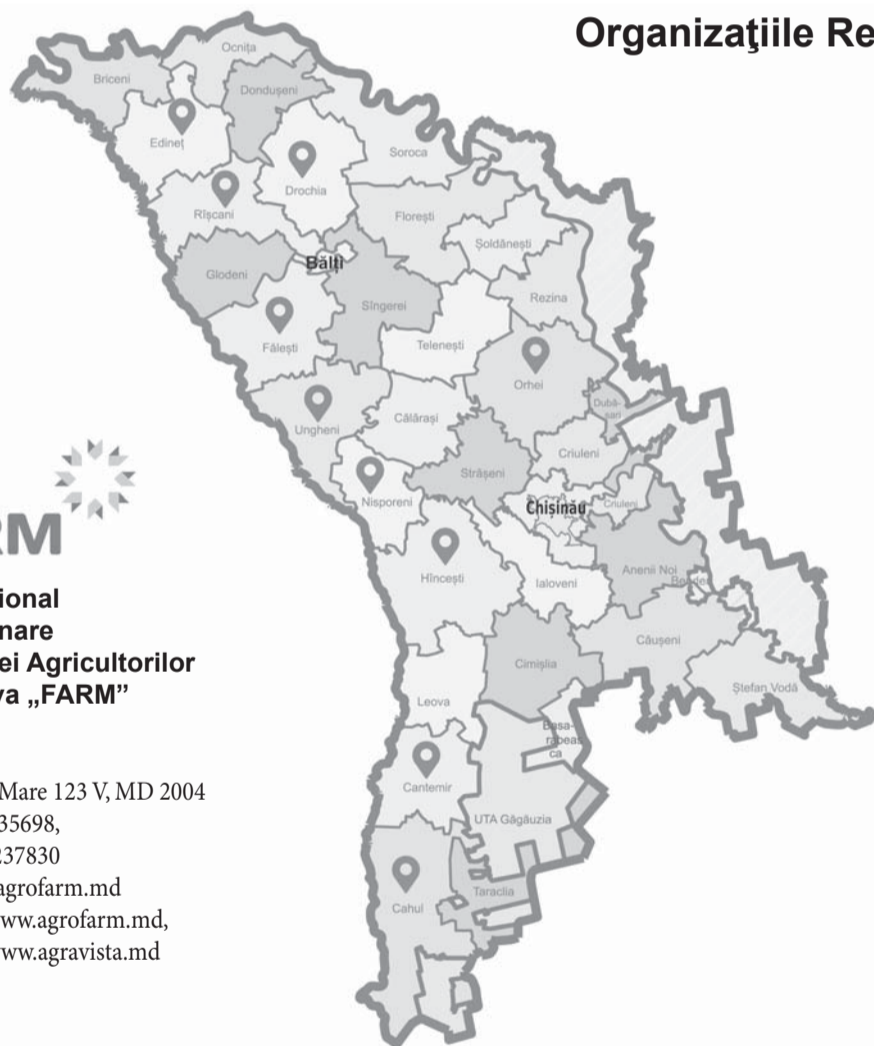
- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

SERVICII DE MARKETING

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și a cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apăsați oficiul național și organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

Organizațiile Regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

CANTEMIR

AO „Fermer- AGROinform”
 Str. Trandafirilor 2, et. IV, of. 408
 Tel: 0 273 2 28 53
 cantemir@agrofarm.md

FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL”
 Str. Ștefan cel Mare, 50, et.1, of. 126
 Tel: 0 259 2 29 51
 falesti@agrofarm.md

CAHUL

AO „Centrul de Business din Cahul”
 Piața Independenței, 6, of. 105; MD
 Tel: 0 299 2 14 13
 cahul@agrofarm.md

HÂNCEȘTI

AO „Centrul de Extensiune în Agricultură”
 Str. Mihalcea Hâncu, 123, et. 4, bir. 62
 Tel: 0 269 2 34 08
 hincesti@agrofarm.md

NISPORENI

OO „Nis-AGROinform”
 Str. Suveranității, 2, et.3, of. 307
 Tel: 0 246 2 38 57
 nisporeni@agrofarm.md

ORHEI

AO „ORHCONSINFO”
 str. Vasile Mahu, 141
 Tel: 0 235 24 955
 orhei@agrofarm.md

DROCHIA

AO „AGRO-CONS”,
 Bd. Independenței, 48
 Tel: 0 252 2 70 32
 drochia@agrofarm.md

RÂȘCANI

AO „Asociația Femeilor de Afaceri
 din Sectorul Rural”
 Str. Independenței 44, of. 12
 Tel: 0 256 2 45 84
 riscani@agrofarm.md

EDINEȚ

A.O. „AGROinform”
 Șos. Bucovinei, 37
 Tel: 0 246 2 43 84
 edinet@agrofarm.md

UNGHENI

AO „Centrul Pentru Inițiativă Privată”
 Str. Națională, 7, bir.507,
 Tel: 0 236 2 34 55
 ungheni@agrofarm.md

FARM

Oficiul Național
 de Coordonare
 al Federației Agricultorilor
 din Moldova „FARM”

Or. Chișinău,
 Bd. Ștefan cel Mare 123 V, MD 2004
 Tel: +373 22 235698,
 Fax: +373 22 237830
 Email: farm@agrofarm.md
 Pagina web: www.agrofarm.md,
 www.agravista.md

În paginile ziarului **Agravista** PUTEȚI PLASA ANUNȚURILE Dvs comerciale.

DORIȚI SĂ **VINDEȚI** SAU SĂ **PROCURAȚI** MATERIAL SĂDITOR, INPUTURI, TEHNICĂ SAU PRODUCȚIE AGRICOLĂ?

Doriți ca despre oferta Dvs să știe cât mai mulți fermieri, producători agricoli,

PERSOANE CU ADEVĂRAT INTERESATE DE DOMENIU?

Ziarul Agravista Vă pune la dispoziție SPAȚIU PENTRU PROMOVARE.

PUBLICUL DVS ȚINTĂ SUNT TOCMAI CITITORII NOȘTRI!

Nu ezitați să ne contactați la adresa redacției:

Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”
 Tel: (022)23 56 98; (+373)6 888 22 11 Fax: (022) 23 78 30;
 Sau la adresa de e-mail: ebalan@agrofarm.md

* **PROMOȚIE!** Anunțurile de mică publicitate
 pentru membrii Federației Agricultorilor din Moldova
 se plasează gratuit

FACEȚI UN PAS ÎNAINTE, PROMOVAȚI-VĂ AFACEREA!

**ABONAREA
2019**

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
AGRICULTORI

Agravista

INDEX DE ABONARE: PM 21948
AGROMEDIAINFORM

Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

**TOATE ACESTE LA UN PREȚ
REZONABIL DE NUMAI**

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT

ANUAL

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

